

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره : کارشناسی ارشد

رشته : طراحی شهری

دانشکدگان هنرهای زیبا

مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۳ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی دانشکده شهرسازی دانشکدگان هنرهای زیبا بازنگری و در چهارصد و هفتاد و سومین جلسه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۳ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی ، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : طراحی شهری
مقطع : کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته طراحی شهری، که توسط اعضای هیات علمی دانشکده شهرسازی دانشکده‌های هنرهای زیبا بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجراست.
- هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه برسد.
- این برنامه درسی جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته طراحی شهری مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۸ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه گردیده است.

محمدرضا اسمعیلی گیوی
دبیر شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت
آموزشی دانشگاه

محمود کمره ای
معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۳ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته طراحی شهری ، صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

سید محمد مقیمی
رئیس دانشگاه تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دانشگاه تهران

برنامه‌ریزی رشته

طراحی شهری

URBAN DESIGN

مقطع کارشناسی ارشد

تهیه کنندگان:

دکتر شمین گلرخ نودهی

دکتر بهناز امین زاده گوهرریزی

دکتر نعیمه رضایی

دکتر سعیده علی کائی

عضو هیات علمی دانشگاه تهران دانشکده شهرسازی

عضو هیات علمی دانشگاه تهران دانشکده شهرسازی

عضو هیات علمی دانشگاه تهران دانشکده شهرسازی

عضو هیات علمی دانشگاه تهران دانشکده شهرسازی

شماره:
تاریخ:
پوسته:

۳۲	مریم محمودی	برنامه ریزی شهری	۹۱۰۲۹۹۰۴۱	۵
۳۳	سیداحسان میمنی	برنامه ریزی شهری	۹۱۰۲۹۹۰۴۴	۵
۳۴	نیروانا نادری	برنامه ریزی شهری	۹۱۰۲۹۹۰۴۵	۵
۳۵	محمدرضا یاس کندی	برنامه ریزی شهری	۹۱۰۲۹۹۰۴۸	۵
۳۶	ناهیده خاکشور بازخانه	برنامه ریزی شهری	۹۱۰۲۹۹۰۲۰	۵
۳۷	عرفان قربانی قسی	برنامه ریزی شهری	۹۱۰۲۹۹۰۳۵	۵

بسمه تعالی

صور تجلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹

شورای عمومی دانشکده شهرسازی

۸) با عنایت به مذاکرات شفاهی دانشجویان ذیل با معاونت محترم آموزشی دانشگاه تهران با تقاضای مرخصی بدون سنوات برای ترم ۴ (نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۱) خانمها فرزانه ایبکی شماره دانشجویی ۹۱۰۲۹۹۰۰۸ و رضوان صالحی به شماره دانشجویی ۹۱۰۲۹۹۰۳۰ و نیز ترم دوم خاتم پردیس قانونی ورودی سال ۹۹ (نیمسال دوم سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰) به شماره دانشجویی ۹۱۰۲۹۹۰۳۴ به دلیل ابتلا به کووید موافقت شد.

جلسه شورای عمومی دانشکده شهرسازی با حضور اعضای هیأت علمی دانشکده در ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ تشکیل و موضوعات ذیل مورد بحث و تصمیمات لازم به شرح زیر اتخاذ گردید:

۱) برنامه‌های بازنگری شده چهار گرایش مختلف ارشد دانشکده مورد بحث قرار گرفت و تصویب شد. مقرر گردید از بین دروس اختیاری گرایش‌های مختلف ارائه دروس طوری صورت پذیرد که دانشجویان از بین دروس اختیاری ارائه شده در طول دوره ارشد، سه درس اختیاری بین رشته‌ای و سه درس اختیاری اختصاصی رشته را انتخاب نمایند.

۲) کمیته بازنگری دوره دکتری پیشنهادات خود را در زمینه آزمون جامع دکتری مطرح کرد و مقرر شد که از سال ۱۴۰۲ بین زمان اعلام سوال‌ها برای دانشجویان و تحویل پاسخ‌ها، دانشجویان یک هفته فرصت برای تهیه جواب خود داشته باشند و سپس یک مصاحبه شفاهی نیز از دانشجویان به عمل آورده شود.

۳) دوره‌های آموزش آزاد دانشکده از اسفندماه ۱۴۰۱ به قرار زیر برگزار خواهند شد:

- دوره تحلیل آماری مقدماتی برای شهرسازان و معماران با استفاده از نرم افزار R، ۱۸ ساعت، شهریه ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- کارگاه تحلیل داده‌های شهری، مدرس دکتر مهدی بشری‌نیا، ۱۲ جلسه، شهریه ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- دوره مبانی حقوقی برای شهرسازان و معماران، مدرس آقای دکتر جواد حداد، ۱۸ جلسه، شهریه ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

برای دانشجویان دانشگاه تهران ۵۰ درصد و دانشجویان سایر دانشگاهها و دانش‌آموختگان دانشگاه تهران ۲۰ درصد تخفیف در نظر گرفته خواهد شد.

۴) موضوع پذیرش دانشجوی استعداد درخشان در دوره دکتری دانشکده شهرسازی مورد بحث قرار گرفت و مقرر شد که یک ظرفیت در سال برای پذیرش دانشجوی استعداد درخشان فقط از فارغ‌التحصیلان دانشگاه تهران در صورت تایید صلاحیت متقاضی در دانشکده شهرسازی در نظر گرفته شود.

۵) مقرر گردید مراسم رونمایی کتاب اعضای هیات علمی حال و گذشته دانشکده، آقایان دکتر عزیز، دکتر طبیبیان، مهندس سعیدی نیا و دکتر رضوانی تراقی از هفته دوم نیمسال دوم ۱۴۰۱ برگزار شود.

دکتر بهناز امین زاده
دکتر شمین گلرخ نودهی
دکتر سعیده علی کائی
دکتر نعیمه رضایی
دکتر مریم محمودی
دکتر سیداحسان میمنی
دکتر نیروانا نادری
دکتر محمدرضا یاس کندی
دکتر ناهیده خاکشور بازخانه
دکتر عرفان قربانی قسی

فصل اول: مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

رشته طراحی شهری (Urban Design) دانش و حرفه‌ای میان‌رشته‌ای است که در پی ارتقاء کیفیت محیط زندگی مردم و خلق مکان‌های مطلوب آنهاست. طراحی شهری دانش و حرفه‌ای است که در آن آگاهی‌های مربوط به عوامل، ابعاد، عناصر، نمایانگرها، متغیرها، هنجارها، مصادیق مکانی و موردی، رویکردهای مواجهه و پردازش، روش‌ها و شیوه‌های ساماندهی کیفیات محیط زندگی شهروندان، در قالب گزاره‌ها، متون، ترسیمات و تصویرهای منظم و معنی‌دار تبیین می‌شود.

طراحی شهری بر مرز میان هنر و علوم اجتماعی، با درکی میان‌رشته‌ای و تعاملی می‌کوشد تا پیچیدگی‌های شهر و مسائل آن را بفهمد و از طریق دستکاری ماهرانه در فضا، محیطی مطلوب‌تر برای زندگی شهروندان فراهم نماید. به بیانی دیگر، طراحی شهری با اتکاء به خلاقیت و قدرت شهودی طراح، می‌کوشد تا در قالب انگاره‌های فضایی سهم تخصصی خود را در پاسخ به نیازهای زیستی و روانی انسان‌ها در شهر ایفا نماید. همچنین می‌کوشد تا در برقراری عدالت و بهره‌مندی شهروندان از حق تجربه‌ی اجتماعی و عضوی از یک جامعه بودن را از خلال تجربه‌ی مکان‌های همگانی نقش داشته باشد.

تعاریف متعدد و متنوعی از طراحی شهری ارائه شده است که می‌توان وجوه مشترکی برای آن‌ها برشمرد:

- تأکید بر هر سه مؤلفه‌ی کالبد، عملکرد و معنا در ارتباط با محیط زندگی شهروندان
- تأکید بر عرصه‌های عمومی و اجتماعات محلی، حس مکان، پیوندها و تعلقات میان افراد و مکان‌ها
- تأکید بر فهم عمیق زمینه در فرایند تصمیم‌سازی، و توجه به بستر اجتماعی/فرهنگی/کالبدی شهر در طراحی فضاها و مکان‌های شهری

- تأکید بر عدالت اجتماعی و همه‌شمولی محیط‌های شهری و بهره‌مندی همه‌ی گروه‌های اجتماعی از محیط زندگی مطلوب

برنامه‌ی آموزشی دوره‌ی کارشناسی ارشد رشته طراحی شهری در دانشگاه تهران به گونه‌ای تدوین شده است که دانش‌آموخته‌ی این رشته بتواند در شرایط و زمینه‌های مختلف و متنوعی، در کنار مدیران شهری، برنامه‌ریزان شهری، معماران، معماران منظر و دیگر حرفه‌های مرتبط فعالیت کند. براین اساس طول دوره چهار نیمسال تحصیلی است و دانشجویان موظف به گذراندن ۳۰ واحد شامل ۴ واحد پایان‌نامه/پروژه‌نهایی و ۲۶ واحد درسی هستند. دوره به صورت تمام وقت است و درس‌ها و کارگاه‌ها در تمام روزهای هفته تدریس می‌شود. پس از گذراندن دوره‌ی تحصیلی، فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد طراحی شهری توانایی آن را می‌یابند که متناسب با نوع مسئله، در بسترهایی که از نظر نوع بافت و چالش‌های پیش رو متفاوت هستند (مانند بازسازی و بهسازی بافت‌های فرسوده، طراحی مجموعه‌های مسکونی، ساماندهی محلات، توسعه‌های جدید، طراحی پیاده‌راه‌ها و ...) به تحلیل وجوه مختلف مسئله در فرایندی از نوع حل مسئله و در تعامل با افراد و گروه‌های ذی‌نفع و ذی‌نفوذ و تخصص‌های مختلف بپردازند.

ب) اهداف

هدف از رشته‌ی طراحی شهری تربیت متخصصینی است که توانایی پژوهشی و مهارت حرفه‌ای لازم جهت خلق مکان‌های واجد معنا در زندگی روزمره‌ی شهروندان را با توجه به ویژگی‌های بستر مورد مطالعه داشته باشند. اهداف خرد شامل موارد زیر است:

- توانایی درک و ارزیابی چالش‌های طراحی شهری کشور با توجه به مسائل روز جامعه
- ترویج زمینه‌گرایی و توجه به فرهنگ شهرها و روش‌های کاربردی دانش بومی در طراحی فضاهای شهری
- شناخت آثار و پیامدهای جهانی شدن و تأثیر آن در طراحی شهری
- به روز بودن همگام با تحولات جهانی، ایده‌ها و تفکرات و تجارب جدید در طراحی شهرها
- افزایش خلاقیت و مهارت طراحی

پ) اهمیت و ضرورت

طراحی شهری به عنوان یک تخصص حرفه‌ای و یک دانش تخصصی طی چند دهه‌ی اخیر جایگاه مهمی در کنار دیگر تخصص‌های حوزه‌ی شهرسازی یافته است. این امر از یک سو به دلیل حاد شدن مسائل گوناگون شهرها و تنزل کیفیت آن‌ها و از سوی دیگر تلاش طراحان شهری برای فعال‌تر و غنی‌تر کردن دانش طراحی شهری برای پاسخگویی مؤثرتر به نیازهای روزافزون جوامع کنونی در ارتباط با محیط‌های انسان ساخت بوده است. در کشور ما نیز دست کم در سه دهه‌ی اخیر ضرورت حضور رشته‌ی طراحی شهری در هر دو حوزه‌ی دانشگاه و حرفه قوت یافته است. بی‌شک همچون هر حوزه‌ی تخصصی دیگری که تحقق اهدافش با ساختارهای کلان مدیریتی گره می‌خورد، جایگاه و تحقق آرمان‌های طراحی شهری نیز در ایران خود چالشی قابل بحث است، و نیاز به ارزیابی و تدقیق دارد. در این راستا، پویایی دانشگاه و سهم آن در توانمندتر کردن حرفه‌مندان طراحی شهری اهمیت بسیار دارد. قوام یافتن جایگاه این رشته‌ی آموزشی و پرورش متخصصینی که با درک تعامل ضروری میان نظر و عمل، توانایی مواجهه با چالش‌های محیط واقعی شهر و نیروها و فرایندهای تغییر آن را بیابند، در دانشگاه رقم می‌خورد.

بازنگری برنامه‌ی آموزشی مقطع کارشناسی ارشد طراحی شهری، در راستای همین ضرورت انجام شده است. در این مسیر، ارزیابی تجربه‌ی آموزش و پرورش دانشجویان این رشته در سال‌های گذشته، از خلال نظرسنجی از دانشجویان و فارغ‌التحصیلان و همچنین تعامل و گفتگو میان اعضای هیأت علمی دانشکده و مرور برنامه‌ی درسی چند دانشگاه معتبر جهانی شکل گرفته است.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی ۳۲ واحد و به شرح زیر است:

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد		نوع دروس
آموزش محور	آموزشی-پژوهشی	
۱۲	۱۲	دروس تخصصی الزامی
۱۴	۱۴	دروس تخصصی اختیاری
۴ (کارگاه شهرسازی پیشرفته)	۴	رساله / پایان‌نامه
۳۰	۳۰	جمع

ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش‌آموختگان:

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
- طراحی در محدوده‌های شهری با مقیاس‌های مختلف و مسائل متفاوت - کاربری دانش شهرسازی در حرفه	- دروس عملی اصلی و اختیاری، شامل کارگاه‌های طراحی محله و فضای شهری و کارگاه شهرسازی پیشرفته
تفکر طراحانه و خلاقانه مبتنی بر دانش طراحی شهری	- دروس عملی اصلی و اختیاری، شامل کارگاه‌های طراحی محله و فضای شهری و کارگاه شهرسازی پیشرفته - دروس نظری اصلی و اختیاری که با تمرکز بر چالش‌ها و پارادایم‌ها و تجارب داخلی و خارجی، اندیشیدن به مسئله از زوایای مختلف را تقویت می‌کنند.

کارشناسی ارشد طراحی شهری / ۶

- درس روش‌شناسی پژوهش و درس تفکر بصری و روش‌های پژوهش در طراحی شهری	
- دروس نظری اختیاری سمینار مسائل شهرسازی که بر ارزیابی و نقد ایده‌ها و عمل‌ها تمرکز دارند. - درس مباحث اجرایی در طراحی شهری	آشنایی با واقعیت‌های موجود فضای حرفه‌ای طراحی شهری و عوامل موثر بر تحقق طرح‌ها
دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی
- دروس نظری اصلی و اختیاری که با تمرکز بر چالش‌ها و پارادایم‌ها و تجارب داخلی و خارجی، اندیشیدن به مسئله از زوایای مختلف را تقویت می‌کنند. - دروس نظری اختیاری سمینار مسائل شهرسازی که بر ارزیابی، نقد ایده‌ها و عمل‌ها تمرکز دارند. - درس روش‌شناسی پژوهش و درس تفکر بصری و روش‌های پژوهش در طراحی شهری	- رویکرد تحلیل گرایانه و انتقادی - مساله‌شناسی و ریشه‌یابی مسائل شهری
- دروس عملی اصلی و اختیاری، شامل کارگاه‌های طراحی محله و فضای شهری و کارگاه شهرسازی پیشرفته - دروس اختیاری مرتبط با روش‌شناسی پژوهش و تدوین طرح تحقیق	- مهارت انجام پروژه‌ها به صورت فردی و گروهی - مهارت طرح مسئله و انجام پژوهش فردی و گروهی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

- شرایط و ضوابط ورود به دوره بر اساس ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

- در صورتی که مدرک دانشجویان در دوره‌ی کارشناسی از دیگر رشته‌ها غیر از شهرسازی باشد، لازم است به تناسب رشته‌ی کارشناسی، دروسی به عنوان دروس جبرانی (کمبود) با نظر دانشکده در نیمسال اول تحصیلی گذرانده شود. حداکثر دروس جبرانی ۶ واحد از دروس رشته‌ی شهرسازی مقطع کارشناسی است. این دروس در نیمسال اول ارائه می‌شود.

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛

امکانات مورد نیاز برای رشته تجهیزات کامپیوتری متصل به اینترنت با قابلیت استفاده از نرم افزارهای با قدرت گرافیک بالا، پردازش داده‌های جغرافیایی GIS و قابلیت انجام عملیات تحلیل آماری فضایی و ارائه بصری نتایج آن می‌باشد. همچنین استفاده از فن آوری‌های نوین در عرصه واقعیت افزوده و متاورس می‌تواند ب اجرای هر چه بهتر رشته یاری رساند.

ه) زمینه‌های شغلی حال و آینده

زمینه‌های اشتغال دانش آموختگان هم در بخش دولتی، عمومی و بخش خصوصی وجود دارد. دانش آموختگان در سطوح مختلف شهرداری‌های کشور، شوراهای اسلامی شهرهای کشور، دفاتر توسعه محلی، وزارت راه، مسکن و شهرسازی و سازمانهای زیر نظر آن، و سازمانها و نهادهای مرتبط نظیر وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاریها) و مانند آن مشغول به کار بوده اند. به علاوه بخش خصوصی به عنوان مهمترین تهیه کننده، اجرا کننده طرح‌های شهری شمار قابل توجهی از دانش آموختگان این رشته را جذب نموده و خواهد نمود.

ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی

با توجه به قدمت شهرها در تمدن گذشته ایران، طراحی شهری همواره از یک سو پاسخگوی شرایط اقلیمی و جغرافیایی محل و از سوی دیگر بازتاب دهنده شرایط، ساختارهای اجتماعی و باورهای فرهنگی بوده است. به این ترتیب طراحی شهری هم به ابعاد علمی و فنی طراحی و ساخت فضاهای شهری در مقیاس مختلف و هم به ابعاد اجتماعی و فرهنگی شهرها مرتبط بوده و در هم تنیده است. با توجه به این که پیش بینی می شود نسبت جمعیت شهری به کل جمعیت کشور رو به افزایش باشد، طراحی شهری می تواند نقش موثری در جهت دهی، پاسخ دهی و سازگاری شهرها و محیط های شهری به وضعیت حال و آینده فرهنگی، اجتماعی کشور ایفا نماید.

فصل دوم: جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی رشته طراحی شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	تاریخ شهرسازی در جهان	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۲	شهرسازی معاصر ایران	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۳	مبانی و روش‌های طراحی شهری	۳	۲	۱	-	۳۲	۳۲	-	-
۴	سیستم‌های اطلاعات مکانی (GIS)	۲	۱	۱	-	۱۶	۳۲	-	-
۵	کاربرد آمار در شهرسازی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۶	مبانی اقتصاد شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۷	مبانی جامعه‌شناسی شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۸	مشارکت در شهرسازی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۹	اسناد طرح‌های شهرسازی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۰	مدل‌های کمی در شهرسازی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۱	اخلاق حرفه‌ای	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۲	بوم‌شناسی و طراحی شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

توضیح: دانشجویان فارغ‌التحصیل کارشناسی در رشته‌ی غیر از مهندسی شهرسازی لازم است حداکثر ۱۲ واحد به عنوان دروس جبرانی که بر اساس رشته‌ی کارشناسی دانشجو، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می‌شود را در سال اول ورود به دوره اخذ نمایند.

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی رشته طراحی شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	نظریه‌های طراحی شهری	۳	۳	-	-	۴۸	-	-	-
۲	روش‌ها و فنون طراحی شهری	۳	۲	۱	✓	۳۲	۳۲	-	-
۳	کارگاه طراحی محله	۳	-	۳	-	-	۹۶	-	-
۴	کارگاه طراحی فضای شهری	۳	-	۳	-	-	۹۶	-	-
۵	جمع کل	۱۲	۵	۷		۸۰	۲۲۴		

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری رشته طراحی شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	حمل و نقل و کاربری زمین	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۲	طراحی خیابان‌های پیاده‌مدار	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۳	برنامه‌ریزی زیرساخت‌های شهری و منطقه‌ای	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۴	بهسازی و نوسازی شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۵	تاب آوری شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۶	تدوین طرح تحقیق و پایان نامه	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۷	روش‌شناسی پژوهش	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۸	تفکر بصری و روش‌های پژوهش در طراحی شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۹	زیبایی‌شناسی شهری	۲	۱	۱	✓	۱۶	۳۲	-	-
۱۰	ریخت‌شناسی شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۱	اقتصاد سیاسی فضا	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۲	فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۳	ارزیابی اثرات توسعه	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۴	ارزیابی توان اکولوژیک	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۵	تحقق پذیری برنامه‌های شهری و منطقه‌ای	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۶	مباحث اجرایی در طراحی شهری	۲	۱	۱	✓	۱۶	۳۲	-	-
۱۷	سمینار شهر اسلامی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۸	سمینار مسائل شهرسازی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۱۹	سیر اندیشه‌های شهرسازی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۲۰	توسعه در ایران معاصر	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۲۱	آینده پژوهی و برنامه ریزی راهبردی	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۲۲	حکمرانی، نظریه ها و سیاست های توسعه	۳	۳	-	-	۴۸	-	-	-
۲۳	تحلیل سیاست شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۲۴	مدیریت و برنامه ریزی گردشگری شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۲۵	نوآوری شهری و شهر هوشمند	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۲۶	فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۲۷	سیستم های اطلاعات مکانی پیشرفته	۳	۲	۱	✓	۳۲	۳۲	-	-
۲۸	تحلیل داده های شهری	۲	۱	۱	✓	۱۶	۳۲	-	-
۲۹	مدل های تحلیل آماری	۲	۱	۱	✓	۱۶	۳۲	-	-
۳۰	برنامه ریزی مسکن	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۳۱	برنامه ریزی کاربری زمین	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۳۲	برنامه ریزی شهری برای طراحان و مدیران شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-
۳۳	کارگاه شهرسازی پیشرفته*	۴	۱	۳	-	۱۶	۹۶	-	-
۳۴	حقوق و قوانین شهری	۲	۲	-	-	۳۲	-	-	-

* گذراندن درس «کارگاه شهرسازی پیشرفته» برای دانشجویانی که دوره را به صورت آموزش-محور به اتمام می رسانند، درس اصلی و به عنوان پروژه ی نهایی به شمار می آید و اخذ آن الزامی ست.

دانشجویان ملزم به گذراندن ۱۴ واحد از دروس جدول فوق می باشند.

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس پایانی رشته طراحی شهری

نوع دوره	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
آموزشی - پژوهشی	پایان نامه	۴	۳	۱	✓	۴۸	۳۲	-	-
آموزش محور	پروژه نهایی (کارگاه شهرسازی پیشرفته)	۴	۱	۳	-	۱۶	۹۶	-	-

فصل سوم: ویژگی‌های دروس

دروس تخصصی الزامی

الف) عنوان درس به فارسی: نظریه‌های طراحی شهری		عنوان درس به انگلیسی: Urban Design Theories	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		- دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐		- دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		۳	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳ واحد نظری	۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

سرچشمه‌ی وجودی طراحی شهری به سال‌های ابتدای پس از جنگ جهانی دوم و نوسازی‌های در مقیاس کلان بر می‌گردد. از آن زمان تا کنون، در طراحی شهری ایده‌ها و گرایش‌های مختلفی بسط یافته است. هدف از این درس آشنایی دانشجویان با تفکرات، نظریه‌ها، و نهضت‌های شهرسازی است که تأثیرات آن‌ها در طراحی شهری کنونی دهه‌های اخیر مشهود است.

اهداف ویژه:

- بررسی نظریات، دیدگاه‌ها، اصول و مبانی طراحی منبعث از آن‌ها
- آشنایی با فرایند/فرایندهای حل مسائل طراحی شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. فلسفه‌ی وجودی و ماهیت طراحی شهری
۲. پیشینه و سیر تحول شکل‌گیری طراحی شهری و ویژگی‌های طراحی شهری قرن بیست و یک
۳. رویکردها، نظریه‌ها و جنبش‌ها در طراحی شهری
۴. منظرسازی (کالبدی-بصری)، نهضت پارک‌سازی، جنبش زیباسازی شهری
۵. اجتماع-محوری و طراحی شهری مشارکتی
۶. نظریه‌های ادراکی و رفتارگرایی (مکان-رفتار)
۷. طراحی محیط زیستی، باغ‌شهرها، طراحی شهری پایدار، طراحی شهری تاب آور، TOD
۸. مکان‌سازی شهری، پست مدرنیسم، نوشهرسازی، طراحی بدون طراح، هویت و حس مکان
۹. نظریه‌های مرتبط با فرایند طراحی شهری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- بحث‌های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث
- تحقیق در مورد موضوعات مطرح شده و ارائه‌ی آن در کلاس
- تکالیف درسی کوتاه مدت

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۵۰٪	ندارد
		عملکردی: ۳۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نیاز به رایانه و ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

امین زاده، بهناز (۱۳۹۶) *ارزش‌ها در طراحی منظر شهری: اکولوژی، زیبایی و هویت*. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
مدنی پور، علی (۲۰۱۴). *طراحی شهری، فضا و جامعه*. ترجمه بهناز امین‌زاده و راضیه رضاییگی (۱۳۹۶). تهران: انتشارات دانشگاه.

Banerjee, T., & Loukaitou-Sideris, A. (Eds.). (2019). *The new companion to urban design*. Routledge.

Mitrašinović, M., & Mehta, V. (Eds.). (2021). *Public space reader*. Routledge.

Larice, M., & Macdonald, E. (Eds.). (2013). *The urban design reader*. Routledge.

Carmona, M. (2021). *The dimensions of urban design*. Routledge.

الف) عنوان درس به فارسی: روش‌ها و فنون طراحی شهری			عنوان درس به انگلیسی: Urban Design Methods and Techniques		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			-		پایه ☐ نظری ☐
دروس هم‌نیاز:			-		تخصصی الزامی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:			۳	۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:			۸۰	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

این درس در پیوند با دروس کارگاه‌های طراحی شهری، قصد دارد توانایی "حل مسئله" طراحی و "تصمیم‌سازی" برای فرم دادن به محیط شهری را در دانشجویان پرورش دهد. مباحث و شیوه ارائه‌ی درس به گونه‌ای خواهد بود که دانشجو آمادگی لازم برای استفاده از روش‌ها و فنون مناسب برای انجام یک فرایند کامل طراحی شهری (شامل تشخیص مسئله، تحلیل ابعاد مختلف آن و پیشنهاد راه‌حل) را متناسب با ماهیت تعاملی و میان‌رشته‌ای طراحی شهری بیابد.

اهداف ویژه:

- پرورش توانایی فهم و پرسشگری دانشجویان در خصوص عمل طراحی شهری و جایگاه تصمیم‌ساز آن در ارتباط با دیگر تخصص‌های طراحی محیطی
- پرورش توانایی فهم و پرسشگری دانشجویان در خصوص "فرایند طراحی شهری" و عمل فعال و خلاقانه طراح متناسب با مسئله و زمینه‌ی آن
- پرورش مهارت‌های حرفه‌ای دانشجویان، به طوری که توانایی جستجو، تشخیص و استفاده از روش‌ها و فنون طراحی مناسب برای یک طرح مسئله‌ی مشخص را بیابند و در دروس کارگاه طراحی شهری و سپس در حرفه از این مهارت‌ها بهره بگیرند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مباحث نظری و تمرین‌های عملی در طول ترم به گونه‌ای سازماندهی می‌شود که مباحث کلیدی زیر را پوشش دهد:

۱. مفاهیم روش‌شناسی، روش و فنون در طراحی شهری
۲. فرایند (فرایندهای) طراحی شهری و محصولات طراحی شهری
۳. روش‌ها و فنون شناخت و تحلیل مسئله در ابعاد چندگانه‌ی محیط شهری (شامل ابعاد مورفولوژیک، فضایی، عرصه عمومی، منظر شهری، عملکردی و ...)
۴. روش‌ها و فنون تولید ایده‌ها و راه‌حل‌های طراحی
۵. جایگاه و محتوای اسناد هدایت و کنترل در طراحی شهری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مشارکت فعال دانشجویان در گزینش و خوانش جمعی متن‌ها و مصادیق مرتبط با مباحث کلاس
- هدایت دانشجویان (در قالب تمرین‌های عملی) در راستای انتخاب و ترکیب هدفمند روش‌ها و فنون مناسب برای یک مسئله طراحی مشخص

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۱۰۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: -	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نیاز به رایانه و ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

توسلی، محمود (۱۳۷۱). روش‌های طراحی شهری و فضاهای مسکونی در ایران (دوجلد). تهران: وزارت مسکن و شهرسازی.

ذکاوت، کامران (۱۳۹۷). جایگاه و محتوای اسناد طراحی شهری در نظام برنامه‌ریزی فضایی (مقدمه‌ای بر روش‌ها و فنون طراحی شهری). تهران: دانشگاه شهید بهشتی.

Carmona, M. (2014). *Explorations in Urban Design: An Urban Design Research Primer*. Routledge

Lang, L. (2017). *Urban Design A Typology of Procedures and Products*. Routledge

Kamalipour, H., Aelbrecht, P., & Peimani, N. (Eds.). (2024). *The Routledge handbook of urban design research methods*. Routledge.

کارگاه طراحی محله		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Neighbourhood Design Studio	عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه	-	دروس پیش نیاز:	
☒ عملی ☒ تخصصی الزامی	-	دروس هم نیاز:	
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۳ واحد عملی	۳	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۹۶	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ سمینار □ کارگاه ■ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف از این کارگاه عملی، پرورش توانایی دانشجویان در انجام فرایند طراحی شهری (شامل طرح مسئله، تحلیل ابعاد مختلف آن و پیشنهاد راه حل) در مقیاس محله است. در این کارگاه با تأکید بر طراحی مبتنی بر پژوهش، دانشجویان دستیابی به درکی عمیق از مسئله‌ی طراحی را تمرین خواهند کرد. در این کارگاه، شناخت ابعاد اجتماعی و فضایی زمینه‌ی طراحی، در سایه‌ی مفاهیمی چون حق به شهر و شمول اجتماعی، با تأکید بر فرایندهای تعاملی و ارتباط با گروه‌های اجتماعی مخاطب مکان هدایت می‌شود.

اهداف ویژه:

- پرورش توانایی دانشجویان در پرسشگری، تفکر طراحی، مسئله‌یابی و تحلیل عمیق و انتقادی ابعاد اجتماعی- فضایی یک محله
- پرورش مهارت عملی دانشجویان در انجام مطالعات میدانی و استفاده‌ی هدفمند از چارچوب‌های نظری، روش‌ها و فنون طراحی شهری
- پرورش توانایی دانشجویان برای مدیریت یک فرایند ارتباطی و تعاملی میان تیم طراحی و گروه‌های اجتماعی مختلف مخاطب، شامل ساکنان و استفاده کنندگان.
- پرورش خلاقیت ایده‌سازی و تحلیل راه حل‌ها به شیوه‌ی تعاملی و گروهی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مراحل مسئله‌یابی، تحلیل و پیشنهاد راه حل به صورت بسته‌های چند هفته‌ای برگزار خواهد شد. به این صورت که در طول ترم مراحل مختلف یک فرایند تعاملی، به شیوه‌ی مطالعات میدانی گروهی، بازدیدهای میدانی جمعی، بحث‌های جمعی و جلسات اسکیز (در مرحله‌ی ایده‌پردازی و طراحی مفهومی) هدایت خواهد شد.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مشارکت فعال دانشجویان در گزینش مصداق‌ها و خلق فضایی تعاملی برای بحث‌های جمعی.
- تمرکز بر پهنه‌هایی که امکان تأمل در خصوص ابعاد اجتماعی- فضایی پهنه‌های شهری و حوزه‌ی عمل طراحی شهری در ایران را فراهم نماید.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهانی	پروژه
۱۰۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: -	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کارگاه مجهز به میز نقشه کشی، صندلی مناسب و رایانه

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

با توجه به این که مباحث فرایند طراحی شهری و روش‌ها و فنون طراحی، در درس "روش‌ها و فنون طراحی شهری" تدریس می‌شود، منابع این کارگاه به صورت موضوعی و به فراخور مصادیق طراحی انتخاب خواهند شد.

الف) عنوان درس به فارسی: کارگاه طراحی فضای شهری		عنوان درس به انگلیسی: Urban Space Design Studio		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:		-		پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:		-		تخصصی الزامی ☒ عملی ☒
تعداد واحد:		۳	۳ واحد عملی	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۹۶		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف این کارگاه انجام یک پروژه طراحی شهری است که مراحل مختلف آن شامل تبیین مسئله، انتخاب رویکرد مناسب برای مواجهه با موضوع، شناخت محیط و گروه‌های ذی‌نفع و ذی‌نفوذ و عوامل مداخله‌گر، تدوین اهداف طراحی و تهیه طرح ساماندهی از مقیاس طراحی راهبردی تا طرح سه بعدی را دربر گیرد. امکان‌سنجی اجرا و بررسی میزان تحقق‌پذیری اهداف طرح، از اهداف دیگر این کارگاه است. تأکید این کارگاه بر طراحی واقعی و موضوعاتی است که طرح آن‌ها در دستور کار سازمان‌های مرتبط با طراحی شهری قرار دارند. موضوعات این کارگاه بر اساس اولویت‌های شهرسازی کشور تعیین می‌شود.

اهداف ویژه:

- ارتباط با واقعیات حرفه‌ای و شناسایی مسائل سایت و ارائه راه‌حل با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی و محیطی ایران
- افزایش مهارت کافی برای تحلیل مکان و طراحی یک فضای شهری
- افزایش مهارت برای کار با نرم‌افزارهای مختلف طراحی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تبیین مسئله در رابطه با فضای شهری انتخاب شده از طریق تجربه‌ی فضا
۲. انتخاب رویکرد مناسب برای حل مسئله
۳. شناخت سایت بر اساس مؤلفه‌های رویکرد تعیین شده و نیز گروه‌های تأثیرگذار بر طرح
۴. تدوین چشم‌انداز و اهداف طراحی
۵. تهیه‌ی گزینه‌های طراحی
۶. امکان‌سنجی اجرا و بررسی میزان تحقق‌پذیری گزینه‌ها (بررسی موانع اجرای طرح، میزان مشارکت مردم در طرح و بررسی مقبولیت طرح)
۷. ارائه‌ی طرح نهایی در مقیاس مناسب طراحی شهری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مشارکت دانشجویان جهت انتخاب سایت مورد نظر
- برگزاری جلسات بررسی به صورت گروهی و امکان اظهار نظر و نقد طرح‌ها برای همه‌ی دانشجویان
- استفاده از گروه‌های دانشجویی در مقیاس کلان (همه‌ی دانشجویان) و بخشی (گروه‌های دو نفره) برای افزایش مهارت انجام کار گروهی و مسئولیت‌پذیری
- افزایش مهارت طراحی به صورت فردی در ارائه‌ی نهایی طرح

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۲۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ندارد	ندارد
		عملکردی: ۸۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- کارگاه مجهز به میز نقشه کشی، صندلی مناسب و رایانه
- ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

در این درس از آموخته های دروس قبلی استفاده می شود. بنا به ضرورت در بخش نظری با توجه به موضوع کارگاه، برخی منابع شامل گزارش طرح ها از طریق استاد کارگاه ارائه خواهد شد.

دروس تخصصی اختیاری

عنوان درس به فارسی:		حمل و نقل و کاربری زمین	
عنوان درس به انگلیسی:		Transportation and Landuse	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:	-	تخصصی الزامی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	۲ واحد نظری	تخصصی اختیاری ☒
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:.

ب) هدف کلی:

- جامع نگری در حوزه‌ی برنامه‌ریزی حمل و نقل شهری و توجه به تبعات
- درک ارتباط دوسویه برنامه‌ریزی حمل و نقل شهری و برنامه‌ریزی کاربری زمین

اهداف ویژه:

- شناخت عوامل کالبدی بر رفتار سفر شهروندان
- فراگیری و تسلط بر مفهوم دسترس پذیری در برنامه‌ریزی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. جایگاه برنامه‌ریزی حمل و نقل درون شهری در نظام برنامه‌ریزی شهری ایران
۲. سیر تاریخی تحقیقات مرتبط با اثرات متقابل کاربری زمین و حمل و نقل
۳. بررسی هزینه‌های داخلی و خارجی حمل و نقل
۴. عوامل موثر بر رفتار سفر و مدیریت تقاضای حمل و نقل
۵. اثر فرم شبکه خیابان‌های شهری بر رفتار سفر
۶. بررسی اثرات تراکم جمعیت و تراکم ساختمانی و اختلاط کاربری‌ها بر رفتار سفر
۷. ضوابط پارکینگ و تقاضای حمل و نقل
۸. تحلیل دسترس پذیری فرصت‌ها در شهر با استفاده از شیوه‌های مختلف حمل و نقل
۹. توسعه‌ی مبتنی بر حمل و نقل همگانی در ایران و جهان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بحث‌های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ تکالیف درسی کوتاه مدت؛ استفاده از ابزار مناسب چندرسانه‌ای؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	پروژه
۶۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۴۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

آیین نامه طراحی معابر شهری ایران (۱۳۹۹)، وزارت راه و شهرسازی، انتشارات مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ایران.

Shoup, D. C. (2021). *The high cost of free parking*. Routledge.

Levine, J., Grengs, J., & Merlin, L. A. (2019). *From mobility to accessibility: Transforming urban transportation and land-use planning*. Cornell University Press.

Silva, C., Pinto, N., & Bertolini, L. (Eds.). (2019). *Designing accessibility instruments: lessons on their usability for integrated land use and transport planning practices*. Routledge.

طراحی خیابان‌های پیاده‌مدار		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Designing Walkable Streets	عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش‌نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم‌نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

- آشنایی با مفهوم پیاده‌مداری
- معرفی اقدامات طراحانه در جهت بهبود وضعیت پیاده‌مداری شبکه‌ی حمل و نقل درون شهری.

اهداف ویژه:

- آشنایی با اصول طراحی خیابان‌های شهری بر اساس آیین‌نامه‌ی طراحی معابر شهری ایران
- توجه ویژه به طراحی پیاده‌مدار

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تاریخچه‌ی طراحی خیابان‌های شهری
۲. مبانی پیاده‌مداری و کیفیت‌های طراحی شهری
۳. پیاده‌مداری و کاربری زمین
۴. پیاده‌مداری و حمل‌ونقل همگانی
۵. پیاده‌مداری و ایمنی
۶. پیاده‌مداری و فرم شبکه معابر شهری
۷. پیاده‌مداری و طراحی سواره‌روها
۸. پیاده‌مداری و دوچرخه سواری
۹. تقاطع‌های پیاده‌مدار
۱۰. تسهیلات پیاده‌روی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- بحث‌های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث
- تکالیف درسی کوتاه مدت
- استفاده از ابزار مناسب چندرسانه‌ای
- معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	پروژه
۲۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰٪	ندارد
		عملکردی: ۲۰٪	

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

دانشگاه تهران (۱۳۹۹). آیین‌نامه طراحی معابر شهری. مرکز تحقیقات راه و شهرسازی.

اسپک، جف (۲۰۱۸). اصول شهر پیاده مدار. ترجمه: مینا کشانی همدانی، پرستو داروئی، الهام قاسمی، مریم کریمی و سید بهزاد صائب (۱۴۰۱). انتشارات جهاد دانشگاهی واحد اصفهان

Martire, A., Hausleitner, B., & Clossick, J. (2023). Everyday Streets: Inclusive approaches to understanding and designing streets (p. 378). UCL Press.

Bartholomew, K. E. I. T. H., & Ewing, R. (2013). Pedestrian-and Transit-Oriented Design. APA: Washington DC

برنامه ریزی زیرساخت های شهری و منطقه ای		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Planning Urban & Regional Infrastructure	عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: بازدید علمی

ب) هدف کلی:

آشنایی با تجربیات جهان و ایران در برنامه ریزی و اجرای زیرساخت و ابعاد مختلف برنامه ریزی و اثرات اجرای آنها.

اهداف ویژه:

- شناخت نظریه های مربوط به برنامه ریزی زیرساخت ها
- شناخت عوامل مهم در برنامه ریزی و اجرای زیرساخت ها
- آشنایی با انواع زیرساخت های زیربنایی و روبنایی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. عوامل مؤثر در ایجاد تأسیسات و تجهیزات شهری
۲. ارزش ها، انتخاب های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی
۳. تغییر نگاه به زیرساخت از نگاهی فنی به نگاهی انسانی
۴. زیرساخت و زندگی روزمره
۵. زیرساخت و مفهوم شهروندی، نابرابری های جنسیتی، طبقاتی و قومیتی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، ارائه های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۶۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ۴۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Derrible, S. (2019). Urban Engineering for Sustainability. MIT Press.
 Karamouz, M. (2021). Water Systems Analysis, Design, and Planning: Urban Infrastructure. CRC Press.
 Lyu, K., Hu, M., Du, J., & Sugumaran, V. (Eds.). (2020). AI-based services for smart cities and urban infrastructure. IGI Global, Engineering Science Reference, (an imprint of IGI Global).
 Ramesh, G., Nagadevara, V. P., Naik, G., & Suraj, A. (2020). Urban Infrastructure and Governance. Taylor & Francis.

عنوان درس به فارسی: بهسازی و نوسازی شهری		عنوان درس به انگلیسی: Urban Rehabilitation and Renewal		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:		-		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:		-		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:		۲	۲ واحد نظری	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف کلی از این درس آشنایی دانشجویان با مسائل بافت های شهری، رویکردهای مداخله در آنها، تجارب عملی ایران و جهان و همچنین ارزیابی و تحلیل رویکردها و اقدامات است.

اهداف ویژه:

- نگاهی به مفاهیم و مبانی نظری مرمت شهری.
- شناخت رویکردهای جدید مرمت شهری در جهان و ایران
- آشنایی با تجارب مرمت شهری در جهان و ایران
- کسب مهارت در زمینه مسئل شناسی، نقد، تحلیل و ارائه ی پیشنهاد برای مداخله در بافت های شهری ایران
- کسب دانش لازم برای ورود به حرفه

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مرور مفاهیم مرتبط با فرسودگی شهری، زمینه ها و عوامل موثر بر فرسودگی و زوال شهری در جهان
۲. مرور سیر تحول رویکردهای مداخله در بافت های شهری در جهان از بازسازی تا بازآفرینی (مطالعه رویه ای و محتوایی)
۳. مرور منشورها و آیین نامه های بین المللی
۴. روش ها و تجارب بازآفرینی در جهان (بازآفرینی فرهنگ مبنای، بازآفرینی میراث محور، بازآفرینی اجتماع محور و...)
۵. گفتمان ها و گرایش های نوین در شهرسازی و بازتاب آنها در بازآفرینی شهری (شهر پایدار، شهر تاب آور، بوم-شهر، شهر هوشمند، شهر خلاق، شهرسازی نئولیبرال، شهر جهانی، برندینگ شهری، شهرسازی تاکتیکی، شهرسازی مشارکتی، شهرسازی موقت، گردشگری شهری، سلامت شهری، واقعیت مجازی، هم آفرینی و...)
۶. گونه شناسی بافت های شهری در ایران (بافت فرسوده، بافت تاریخی، سکونتگاه غیررسمی، عرصه های ناکارآمد و ...)
۷. رویکردها، سیاست ها و تجارب مداخله در بافت های شهری در ایران
۸. ارتباط بازآفرینی شهری با برنامه ریزی شهری و برنامه ریزی مسکن در ایران
۹. نقش آموزش، رسانه ها و تکنولوژی ارتباطی در آگاهی بخشی به جامعه
۱۰. کنشگران بازآفرینی و مرمت شهری در ایران
۱۱. مسائل روز کشور در حوزه ی بازآفرینی و مرمت شهری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مشارکت فعال دانشجویان در بحث‌ها و پیشبرد کلاس به صورت تعاملی
- پژوهش دانشجویان در مورد موضوعات انتخاب شده یا پیشنهادی و ارائه در کلاس به صورت شفاهی و گزارش مکتوب
- بازدیدهای میدانی و سفر
- دعوت از صاحب‌نظران و حرفه‌مندان برای ارائه‌ی تجارب

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۲۰٪		آزمون های نوشتاری: ۴۰٪	دارد
		عملکردی: ۴۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- پورتر، ل و شاو، ک. (۲۰۱۳). *کدام نوزایی شهری*. ترجمه منوچهر طیبیان (۱۳۹۴). دانشگاه تهران.
- زاکاریاسن، ک. (۲۰۰۳). *بازگشت به شهر: از فرایندهای «اعیان‌سازی» شهری تا سیاست‌های «باززنده‌سازی» مراکز*. ترجمه نعیمه رضائی (۱۳۹۸). دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- Graham, B., Ashworth, G., & Tunbridge, J. (2016). *A geography of heritage*. Routledge.
- Roberts, P., Granger, R., & Sykes, H. (2016). *Urban regeneration*. SAGE.

الف) عنوان درس به فارسی: تاب آوری شهری		عنوان درس به انگلیسی: Urban Resilience	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	-	
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

- ایجاد درک بهتری از مفاهیم، نظریه‌ها و مدل‌ها، آسیب‌پذیری، تاب‌آوری
- ایجاد درک بهتری از عوامل شکل‌دهنده آسیب‌پذیری و تاب‌آوری چند مقیاسی در بستر شهرهای ایران
- ایجاد درک بهتری از مفهوم سازگاری با تغییرات اقلیمی و راهکارهای برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای

اهداف ویژه:

- شناخت نحوه‌ی به کارگیری ابزارهای تحلیل داده برای درک و ارزیابی آسیب‌پذیری در مناطق شهری
- شناخت ابزارهای برنامه‌ریزی و طراحی شهری جهت ارتقاء تاب‌آوری و نحوه‌ی به کارگیری آن‌ها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با مفاهیم پایه: خطر، آسیب‌پذیری، تاب‌آوری و سازگاری
۲. نظریه‌ها و مدل‌های آسیب‌پذیری و ارزیابی آسیب‌پذیری سکونتگاه‌ها
۳. تاب‌آوری شهری: مدل‌ها و نظریه‌ها
۴. چگونگی ادغام تاب‌آوری شهری در برنامه‌ریزی و طراحی
۵. سازگاری: نظریه‌ها
۶. چگونگی ادغام سازگاری و تاب‌آوری در مقیاس‌های مختلف برنامه‌ریزی
۷. نگاه انتقادی به ادبیات تاب‌آوری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور و با توجه به نمونه‌های داخلی و خارجی برای شناخت راهکارهای برنامه‌ریزی، مدیریت و طراحی شهری برای ارتقاء تاب‌آوری است. همچنین انجام کار میدانی و بینا رشته‌ای (مدیریت، برنامه‌ریزی و طراحی شهری) به درک بهتر دانشجویان از پیچیدگی‌های ارتقاء تاب‌آوری شهری در عمل می‌انجامد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمونهای نهایی	پروژه
۱۰۰٪	ندارد	آزمونهای نوشتاری: -	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

- نیومن، پیتر؛ بیتلی، تیموتی و بوبر، هیتر (۲۰۰۹). *شهرهای تاب‌آور پاسخی در برابر اوج نفت و تغییرات اقلیمی*. مترجمان طیبیان و زارع‌نژاد (۱۳۹۸). انتشارات دانشگاه تهران
- Burayidi, M. A., Allen, A., Twigg, J., & Wamsler, C. (Eds.) (2019). *The Routledge handbook of urban resilience*. Routledge.
- Svitková, K. (2021). *Resilience and Urban Governance: Securing Cities*. Routledge.
- Singh, B., & Parmar, M. (Eds.) (2022). *Resilience and Southern Urbanism: Towards a New Paradigm*. Taylor & Francis.

الف) عنوان درس به فارسی: تدوین طرح تحقیق و پایان نامه		عنوان درس به انگلیسی: Research Design and Thesis Writing	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۲ واحد نظری	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

آشنا ساختن دانشجویان دوره با مفاهیم، اصول و شرایط کلی و عمومی، و مقررات تهیه طرح تحقیق و پایان نامه (نظیر: تعریف و هدف تهیه پایان نامه، نحوه انتخاب موضوع، انتخاب استاد راهنما، تنظیم روش تحقیق و ...).

اهداف ویژه:

- آشنایی با نگارش طرح های پیشنهادی پژوهشی به دستگاه های علمی و اجرایی
- نگارش پایان نامه و رساله

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. اهمیت و ویژگی های پایان نامه (دو ویژگی اصلی: مستندسازی و مستدل سازی)
۲. انتخاب موضوع تحقیق: نقش استاد راهنما و مشاور، عوامل مؤثر در انتخاب موضوع، ارتباط موضوع با رشته شهرسازی، تازگی و عدم تکرار، مشخص بودن عنوان (زمانی، مکانی و موضوعات یا مجهولات مورد نظر) و هدف و تا حدودی روش، ضرورت نوشتن عنوان به زبان انگلیسی، مطالعه ی سابقه ی موضوع
۳. تهیه ی سؤالات / فرضیه ها
۴. تهیه ی طرح تحقیق
۵. تهیه و تنظیم چارچوب نظری
۶. ارائه: تهیه ی گزارش و ..
۷. روش تحقیق (مستدل سازی):
- از نظر نحوه ی استدلال: قیاسی - استنتاجی / استقرایی (از خاص به عام یا از جزء به کل)
- از نظر ماهیت: کمی / کیفی
- روش های توصیفی، تحلیلی، اکتشافی، مقایسه ای، آماری، تجربی، ارزیابی
۸. شرایط انتخاب تعداد و نوع نمونه های خاص
۹. اجزاء پایان نامه: چکیده، فهرست مطالب، تصاویر، نقشه ها و ...، مقدمه، فصول (شامل: سابقه ی موضوع، چارچوب نظری، ...، اصل مطالعه)، نتیجه گیری و پیشنهاد، ضمائم، فهرست منابع، فرمت و شکل پایان نامه.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تلفیق مباحث نظری و عملی پژوهش از طریق همفکری درروش حل مسئله در اجرای تمرین های کلاسی و پژوهش میدانی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۱۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ۷۰٪	ندارد
		عملکردی: ۲۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Hammond, M. (2022). *Writing a Postgraduate Thesis or dissertation. Tool for Success*. Routledge

Mweene, O (2019). *Research Proposal and dissertation Writing*. Scholar press.

Naom, S G. (2019). *Dissertation Research and Writing For Built Environment Student*. Routledge

روش‌شناسی پژوهش		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Research Methodology	عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشناسازی دانشجویان با روش‌شناسی پژوهش
- ایجاد درک بهتر از نحوه‌ی انتخاب و کاربرست روش‌های مختلف پژوهشی

اهداف ویژه:

- درک بهتر چگونگی طراحی یک پژوهش
- آشناسازی دانشجویان با روش‌ها و تکنیک‌های رایج و تکنیک‌های جدید و نوآورانه در شهرسازی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- روش‌شناسی، روش و طراحی یک پژوهش
- طراحی پژوهش کیفی: نظریه‌ی زمینه‌ای؛ مردم‌شناسی
- تکنیک‌های جمع‌آوری داده‌ی کیفی؛ نحوه‌ی تحلیل داده‌ها و نحوه‌ی گزارش آن
- روش‌های نوآورانه در پژوهش کیفی
- طراحی پژوهش کمی
- تکنیک‌های جمع‌آوری داده‌ی کمی؛ نحوه‌ی تحلیل داده‌ها و نحوه‌ی گزارش آن
- روش‌های نوآورانه در پژوهش کمی
- طراحی پژوهش ترکیبی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش بر مبنای واکاوی و واسازی نمونه‌های پژوهشی روز دنیا بر روی موضوعات و مسائل شهری است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهانی	پروژه
۱۰۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: -	ندارد
		آزمون‌های عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Ewing, R., & Park, K. (Eds.). (2020). Advanced Quantitative Research Methods for Urban Planners. Routledge
- Ewing, R., & Park, K. (Eds.). (2020). Basic Quantitative Research Methods for Urban Planners. Routledge.
- Baum, S. (Ed.). (2021). Methods in Urban Analysis. Springer. Chicago
- Gaber, J. (2020). Qualitative analysis for planning & policy: Beyond the numbers. Routledge.

الف) عنوان درس به فارسی: تفکر بصری و روش‌های پژوهش در طراحی شهری		عنوان درس به انگلیسی: Visual Thinking and Research Methodology in Urban Design	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	دروس پیش‌نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	دروس هم‌نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

در حوزه‌ی روش‌شناسی پژوهش‌های کیفی، طراحان شهری (همچون دیگر رشته‌های طراحی محیطی) در دهه‌های اخیر تا اندازه‌ی زیادی وام‌دار روش‌شناسی‌های بسط یافته در علوم انسانی، به ویژه جامعه‌شناسی و انسان‌شناسی بوده است. این نوع روش‌شناسی‌ها با تمرکز بر تجربه‌ی زیسته و تفسیر برهمکنش ساختارهای اجتماعی-سیاسی-اقتصادی، به دانش‌هایی چون طراحی شهری کمک کرده‌اند تا به درک عمیق‌تری از نمود فضایی جهان‌های اجتماعی افراد و گروه‌ها دست یابد. نکته‌ی قابل توجه آن که این روش‌شناسی‌ها اغلب متکی بر زبان نوشتاری هستند. از سوی دیگر، از آنجا که رشته‌های طراحی محیطی از تفکر بصری و زبان تصویر برخوردارند، می‌توانند سهم قابل توجهی در توانمندتر کردن پژوهش‌های کیفی ایفا کنند. درس "تفکر بصری و روش‌های پژوهش در طراحی شهری" به شناخت قدرت تفکر بصری و زبان تصویر، نه صرفاً به مثابه نمایش تصویری (presentation)، بلکه عملی خلاقانه و معطوف به موقعیت (performance) می‌پردازد. روش‌های بصری در پژوهش‌های کیفی، داده‌ها و تحلیل‌های بصری را برای تولید دانش به کار می‌گیرند.

اهداف ویژه:

در این درس، قدرت تحلیلی-انتقادی زبان تصویری در فرم‌های مختلف تولید نقشه‌ها، ترسیم‌ها، عکاسی و ... در پژوهش طراحی شهری مورد توجه قرار می‌گیرد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ماهیت پژوهش در طراحی شهری بر مرز میان هنر و علوم اجتماعی
- چارچوب مفهومی و روش‌شناختی:
 - تفکر بصری (Visual Thinking) و روش‌های بصری در پژوهش (Visual Research Methods)
 - قدرت زبان تصویر و تصویرسازی به مثابه عمل اندیشیدن؛ عاملیت روش‌های بصری در تحلیل‌های اجتماعی-فضایی (نقشه‌ها، عکس‌ها، فیلم‌ها، نمودارها و ...)
 - روش‌های بصری و پژوهش‌های تجربی؛ مادی کردن امر نامرئی
- روش‌ها و فنون بصری-فضایی تولید و تحلیل داده
 - سنت‌های نقشه‌برداری و پارادایم‌های تأثیرگذار - تعامل دانش کارتوگرافی و علوم انسانی (سه سنت بصری‌سازی، فرهنگی و انتقادی)
 - نقشه‌برداری مردم‌نگارانه، نقشه‌برداری احساسی، نقشه‌برداری روایی
 - عکس‌برداری (Photography) و ویدئو سازی (Videography) در مستندسازی و تحلیل تغییرات اجتماعی-فضایی
- رویکرد مشارکتی و سوژه-محور در تولید داده‌های بصری
 - روش‌های بصری و رویکرد مشارکتی در تولید اطلاعات مکانی (Participatory GIS)

- پلتفرم‌های مکان‌مبنا (Place-based platforms) و روایت‌گری دیجیتال (Digital Storytelling)

- کنش اجتماعی و روش‌های بصری اجتماع-محور

- استفاده از عکس‌ها و ترسیم‌ها (Drawings) در فهم روانکاوانه‌ی رابطه‌ی انسان و محیط

۵. رویکردها و چارچوب‌های تحلیل داده‌های بصری: تحلیل محتوا، نشانه‌شناسی، تحلیل اسنادی و ...

۶. سهم روش شناختی طراحی شهری در تولید و تحلیل داده‌های بصری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در بحث به کمک مصادیق و متون

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	پروژه
۱۰۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: -	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Kamalipour, H., Aelbrecht, P., & Peimani, N. (Eds.). (2024). *The Routledge handbook of urban design research methods*. Routledge.

Carmona, M. (2014). *Explorations in Urban Design: An Urban Design Research Primer*. Routledge

Dodge, Martin. et al. (eds) (2011). *The Map Reader: Theories of Mapping Practice and Cartographic Representation*. John Wiley & Sons.

Pauwels, L., & Mannay, D. (Eds.). (2019). *The SAGE handbook of visual research methods*. Sage

زیبایی شناسی شهری		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی: Urban Aesthetics	
☐ نظری	☐ پایه	-	
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	-	
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی	۲
رساله / پایان نامه ☐		۴۸	
		تعداد واحد:	
		تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف کلی شناخت موضوعات مرتبط با زیبایی، معنی و مفهوم آن، و فلسفه‌ی زیبایی در آراء و نظرات اندیشمندان. از این رو تعریف زیبایی در رابطه با فلسفه‌ی هنر، روانشناسی محیط و مباحث ادراک و تجربه‌ی زیبایی و خلق زیبایی در حوزه‌ی محیط مصنوع با تأکید بر زیبایی شناسی شهری مورد تأکید خواهد بود.

اهداف ویژه:

- شناخت زیبایی در محیط‌های انسان‌ساخت و روش‌های تحلیل زیبایی‌شناسی شهری
- کسب مهارت لازم جهت تحلیل و نقد مناظر شهری موجود و طرح‌های ارائه شده
- افزایش مهارت در جهت خلق زیبایی در طراحی فضاها و سیمای شهری

پ) مباحث یا سر فصل‌ها:

۱. مفهوم زیبایی
۲. ابعاد زیبایی‌شناسی و حوزه‌های مرتبط با آن
۳. ادراک زیبایی در نظریه‌ی کل گرایان
۴. زیبایی و تعالی
۵. دو پارادایم: عینیت‌گرایی (سقراط، افلاطون، اگوستین، آلبرتی) و ذهنیت‌گرایی (هیوم، برک، کانت و)
۶. زیبایی‌شناسی در اسلام (آراء فلاسفه‌ی مسلمان: سهروردی، ملاصدرا و....) و نمود آن‌ها در معماری و شهرسازی مسلمان‌ها
۷. انتساب هنر به زیبایی و زیبایی به هنر
۸. انواع و مراتب زیبایی (زیبایی بصری، زیبایی اکولوژیکی، زیبایی معانی)
۹. زیبایی‌شناسی در نظریه‌های شهرسازی
۱۰. متغیرهای مؤثر در زیبایی‌شناسی شهری
۱۱. روش‌های تحلیل و ارزیابی زیبایی مناظر شهری (مدل‌های توصیفی - مدل‌های ادراکی)
۱۲. راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
۱۳. ایجاد انگیزه در دانشجویان برای مشارکت در بحث‌های نظری
۱۴. انجام یک کار گروهی برای تحلیل و ارزیابی و طراحی یک منظر شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۱۰٪	ندارد	آزمون نوشتاری: ۵۰٪	ندارد
		عملکردی: ۴۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

دسترسی به تجهیزات مربوط به رایانه و نمایش فیلم در کلاس

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

بل، سایمون (۱۹۹۹). منظر: الگو، ادراک و فرایند. ترجمه بهناز امین زاده (۱۳۹۶). چاپ چهارم. تهران: انتشارات دانشگاه تهران

Carmona, M, (2007), Urban design reader. Architectural Press

Nijel, M, (2011), Destination Brands. Routledge

ریخت‌شناسی شهری		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Urban Morphology	
نظری	پایه	-	عنوان درس به انگلیسی:
عملی	تخصصی الزامی	-	دروس پیش نیاز:
نظری-عملی	تخصصی اختیاری	۲	دروس هم نیاز:
رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد واحد:
			تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

ریخت‌شناسی یا مورفولوژی شهری مطالعه‌ی فرم و فرایند تأثیرگذاری بر فرم شهر است و عواملی مانند شکل طبیعی و عوارض طبیعی، اقتصاد، تکنولوژی و دیگر عواملی که در شکل شهر تأثیر گذاشته‌اند را مورد بررسی قرار می‌دهد.

اهداف ویژه:

- شناخت ارکان و اجزای فرم شهری و روش‌های تحلیل آن در مقیاس‌های چندگانه‌ی شهر، بافت و فضای شهری
- شناخت فرم شهری در فرایند شناخت و تحلیل شهر، که به شهرساز کمک می‌کند به عوامل مؤثر بر شکل‌گیری تدریجی شهر در طول تاریخ (ارگانیک و خود سازمانده) یا شکل‌دهی به آن از طریق سازماندهی از پیش تعیین شده (برنامه‌ریزی شده) آگاه شود و بتواند بر اساس مداخله‌ی متغیرهای مؤثر و عوامل آن تأثیر بهتری در ایجاد فرم شهری پایدار داشته باشد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. فرم شهر و انواع آن: ارگانیک (فرم شکل یافته)، برنامه‌ریزی شده (فرم شکل داده شده) و فرم‌های ترکیبی
۲. فرم و اجزای کالبدی تشکیل دهنده‌ی آن (قطعه، بلوک، شبکه معابر، شبکه فضاهای سبز و باز، تراکم، ساختار اصلی، متن/بافت)
۳. مکاتب فکری فرم شهری (بریتانیایی، ایتالیایی، فرانسوی)
۴. فرم شهری و عوامل تأثیرگذار بر آن:
 - اقلیم و محیط طبیعی
 - فرهنگ و اجتماع
 - اقتصاد و سیاست
 - حمل و نقل
 - سازمان‌ها، قوانین، و طرح‌های شهری
 - جهانی شدن و فرم شهر
۵. روشهای تحلیل فرم شهر و شاخص‌های کمی و کیفی
۶. ادارک و تصور مردم از فرم شهر
۷. فرم شهری پایدار / فرم شهری تاب‌آور

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث
- تحقیق درباره‌ی یکی از موضوعات مطرح شده و ارائه‌ی آن در کلاس
- انجام یک تحقیق کاربردی درباره‌ی ارزیابی فرم شهری در گروه‌های دو نفره

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۲۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ۶۰٪	ندارد
		عملکرد: ۲۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

ویلیامز، کیتی. (۲۰۱۴)، فرم و زیرساخت شهری. ترجمه سیروان بهرامی و سیدعلی حجت (۱۳۹۹). کردستان: انتشارات جهاد دانشگاهی کردستان.

Vítor, O. (2021). Morphological Research in Planning, Urban Design and Architecture. the urban books series. Springer

Vítor, O. (2016). Urban Morphology: An Introduction to the Study of the Physical Form of Cities. the urban books series.

Springer

Yang, X. (2017). Urban Morphology and Housing Market. Springer.

اقتصاد سیاسی فضا		الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	The Political Economy of space	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

اقدامات شهرسازان در هدایت فرم شهرها و مستتر بودن ارزش‌های فرهنگی و مقاصد سیاسی و اقتصادی معین در محتوای فرم ساخته شده، صریح یا ضمنی، سؤالات بسیاری را در خصوص نقش شهرسازی مطرح می‌کند: "قدرت سیاسی چگونه از طریق فضا ساخته می‌شود؟"، "شهرسازان در ایجاد قدرت و نظم اجتماعی چه نقشی دارند؟"، "آیا ممکن است شهرسازان سیاست‌گذار شهر، به هر دلیلی برای حفظ شرایط حال به دستکاری گذشته (آثار به جا مانده از گذشته) دست بزنند؟ چگونه؟"، "چگونه فضای شهری بر عدالت تأثیر می‌گذارد؟" و "چه کسی از توسعه فضایی شهری منتفع می‌شود؟". این درس به مباحثی می‌پردازد که سؤالاتی از این دست را پی می‌گیرند.

اهداف ویژه:

- شفافیت رابطه میان دوسازه نظری شهرسازی و اقتصاد سیاسی فضا،
 - تبیین نظری طرح‌های شهری در بستری از پارادایم اقتصاد سیاسی
- بنابراین انتظار می‌رود دانشجویان پس از گذراندن این کلاس بتوانند محتوای اجتماعی و اقتصادی سیاسی فرم شهرها را تشخیص دهند، بتوانند نیروهای کلیدی مؤثر بر طرح توسعه شهری را شامل: نیروهای بازار، ضوابط توسعه بخش عمومی/خصوصی، خواست سازندگان و نقش سرمایه، نیروهای اجتماعی مدنی و مشوق‌های طراحی خوب را تشخیص دهند. و درباره‌ی شیوه‌هایی که شهرسازی به توزیع قدرت سیاسی و منابع در شهرها کمک می‌کند پی ببرند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

با توجه به هدف و انتظاری که از دانشجویان وجود دارد، محتوای این کلاس را می‌توان به سه بخش تقسیم نمود:

۱. تعریف مفاهیم و سازه‌های نظری اقتصاد سیاسی فضا، طبقات اجتماعی، قدرت سیاسی و شهرسازی
۲. معرفی مصادیق، در زمینه‌هایی مانند:

- سیاست‌های توسعه شهری سیاسی از برلین تا شهر-پایتخت‌های جهان
- سیاست‌های حومه‌نشینی و توسعه خانه‌سازی عمومی و اعیان سازی
- سیاست‌های نظم، امنیت شهری، تاب‌آوری شهری
- ۳. تبیین‌های نظری مانند:

- نظریه‌ی اقتصاد سیاسی مارکسیسم و آنتونیو گرامشی درباره‌ی اقتصاد سیاسی و مسئله‌ی قدرت
- تبیین نو مارکسیستی اقتصاد سیاسی فضا
- تبیین پست مارکسیستی اقتصاد سیاسی فضا و شهرسازی
- نظریه‌ی اقتصاد سیاسی شهرنشینی
- طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ مقیاس شهری و هژمونی اقتصاد سیاسی نئولیبرال

- اقتصادهای سیاسی مناسبات جهانی و بحران اقتصادی و اقتدار نهادهای مالی، بحران سیاست‌های شهری نتولیرال و پیدایش اشکال جنبش‌های اجتماعی شهری در جغرافیاهای متنوع و گوناگون
- اقتصاد سیاسی و شهرسازی در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- آمیختن مباحث طراحی فرم و منظر شهری با حوزه‌های سیاست، اقتصاد، فرهنگ و مباحث حوزه‌ی علوم اجتماعی.
- پیوند اقتصاد سیاسی ایران به ویژه در پنجاه سال گذشته با فرم کالبدی و منظر شهری و فضاهای عمومی شهرها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۵٪	۲۰٪	آزمون های نوشتاری ۱۵٪	ندارد
		عملکردی ۵۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

سینجر، پل. (۱۳۵۸)، *اقتصاد سیاسی شهرنشینی*؛ مهدی کاظمی بیدهندی و فرخ حسامیان، انتشارات ایران، تهران.

کاتبرت، الکساندر. (۱۳۹۵)، *فرم شهرها، اقتصاد سیاسی و طراحی شهری*؛ ترجمه حمید رضا پارسى، آرزو افلاطونى؛ انتشارات دانشگاه تهران، تهران.

Stavrides, S. (2016), *Common Space: The City As Commons*, London, Zed Books

عنوان درس به فارسی: فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره		عنوان درس به انگلیسی: Space and the Sociology of Everyday Life	
نوع درس و واحد			
نظری	پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
عملی	تخصصی الزامی	-	دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی	تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

آشنایی با فعالیت و عرصه‌های عادی زندگی روزمره مردم، تجربه‌ی زیسته و احساسات آن‌ها.

اهداف ویژه:

- آشنایی با نظریه‌ها و تبیین‌های جامعه‌شناسانه‌ی نیروها، عوامل و پارامترهای مهم موقعیت‌های اجتماعی - فضایی زندگی روزمره در فضای خصوصی خانه‌ها، و در محله‌ها، خیابان‌ها و میادین، پاساژها، مال‌ها و مراکز تجاری، بازارها، مکان‌های کار، نامکان‌ها، هتروپیاها، و همچنین آشنایی با دینامیسم درونی آن‌ها در رابطه با شیوه‌های زندگی، اقشار مردم، رویدادها، حوادث، اشیاء و اعمال.
- کاربست تبیین‌های نظری جامعه‌شناختی زندگی روزمره در پژوهش‌های محیط شهری.

پ) مباحث یا سر فصل‌ها:

۱. تعاریف مفاهیم اصلی: جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی شهری، فعالیت زندگی روزمره و تجربه‌ی زیسته، شهرسازی و زندگی روزمره
۲. فرد و جامعه‌ی انسانی، ذهن اجتماعی و هویت فردی و جمعی
۳. فرهنگ، شیوه و مناسبات تولیدی در محیط کار: تقسیم کار طبقاتی (ملی و جهانی)؛ شرایط زندگی روزمره‌ی طبقات و اقشار اجتماعی؛ تجربه در محیط کار
۴. فرهنگ و شیوه‌ی بازتولید زندگی روزمره: خانواده و بازتولید، مصرف و مصرف‌گرایی و فضای مصرفی؛ بهداشت، پزشکی، افیون و بازتولید تن و روان؛ آموزش و بازتولید نیروی انسانی (مدیریت احساس و تفکر انسانی)
۵. فضاهای زندگی روزمره در شهر، فیزیکی و روانی: بازار و الگوهای بازتولید (خرید در بازار، فروشگاه‌ها و مجتمع‌های تجاری و ...)؛ فضای عمومی و معانی آن؛ فضای زندگی روزمره در مکان سوم؛ زیبایی‌شناسی زندگی روزمره و رضایت از زندگی
۶. عدالت اجتماعی/ نابرابری در زندگی روزمره (بحثی پیرامون قدرت، نظارت، نظم، تنبیه و نابرابری)
۷. آشنایی‌زدایی در زندگی روزمره
۸. تحرک ذهنی و پراتیک انسانی در زندگی روزمره برای حفظ و یا تغییر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از مصداق‌های ملموس که بیانگر رابطه‌ی محصولات و فرایندهای شهرسازی با حیات اجتماعی شهر، شامل نیروها، عوامل و مؤلفه‌های اجتماعی باشند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۱۵٪	۲۰٪	آزمون‌های نوشتاری ۱۵٪	ندارد
		عملکردی ۵۰٪	

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

باتلر، کریس (۲۰۱۲). *هانری لوفور، سیاست فضایی، زندگی روزمره و حق به شهر*. ترجمه نریمان جهانزاد (۱۳۹۹). تهران: نشر همشهری.

Schwarze, T. (2023). *Space, Urban Politics, and Everyday Life: Henri Lefebvre and the US City*. Springer Nature.

Highmore, B. (2002). *The Everyday Life Reader*. London and New York: Routledge.

ارزیابی اثرات توسعه		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Impact Assessment of the Development	عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ سمینار ■ کارگاه ■ موارد دیگر: بازدید علمی

ب) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی با حوزه‌ای میان رشته‌ای است که به ملاحظات محیط زیستی و ارزیابی اثرات توسعه به عنوان ضرورتی پیشگیرانه در مسیر پایداری و با هدف تصمیم‌گیری آگاهانه به واسطه‌ی شناسایی و تحلیل اثرات (مستقیم و غیر مستقیم) احتمالی مثبت و منفی یک فعالیت خاص بر محیط زیست و اجتماع، می‌پردازد. طرح این مباحث به صورت یک بسته‌ی نظری با رویکرد کاربردی برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد شهرسازی با گرایش‌های برنامه‌ریزی منطقه‌ای، برنامه‌ریزی شهری، مدیریت شهری و طراحی شهری در نظر گرفته شده است که در قالب تعامل و بحث از نظرگاه‌های مختلف مذکور دنبال خواهد شد.

مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. رویکردها و دیدگاه‌های مختلف نسبت به رشد و توسعه؛
۲. ارزیابی اثرات توسعه: مفاهیم، تعاریف و ضرورت‌ها؛
۳. پیشینه و سیر تحول ارزیابی اثرات توسعه در جهان و ایران؛
۴. اهداف و مقاصد ارزیابی اثرات توسعه؛
۵. اصول ارزیابی اثرات توسعه؛
۶. الزامات قانونی فرآیند ارزیابی اثرات توسعه؛
۷. مراحل مربوط به فرآیند ارزیابی اثرات توسعه؛
۸. روش‌های عمده ارزیابی اثرات توسعه؛
۹. طرح‌ها و پروژه‌های مشمول ارزیابی اثرات توسعه؛
۱۰. گزارش و بیانیه‌ی ارزیابی اثرات توسعه؛
۱۱. ارزیابی استراتژیک اثرات توسعه؛
۱۲. ارزیابی اثرات توسعه در نظام فنی و اجرایی کشور؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، شبیه‌سازی پروژه‌های واقعی، تمرین و تکالیف هفتگی، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	پروژه
۶۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۴۰٪	ندارد
		آزمون‌های عملکردی: -	

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اکلستن، چارلز اچ. ۱۳۹۷. ارزیابی اثرات محیط زیستی: راهنمای اجرای بهترین روش‌های تخصصی. ترجمه سعید کریمی. تهران: دانشگاه تهران.

Glasson, John, Riki Therivel. 2019. *Introduction to Environmental Impact Assessment*. Routledge.

Mareddy, Anji Reddy. 2017. *Environmental Impact Assessment: Theory and Practice*. Elsevier .

Therivel, Riki, and 2018. *Methods of Environmental and Social Impact Assessment*. Routledge.

ارزیابی توان اکولوژیک		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
Ecological Bearing Capacity Assessment			
نظری ■	پایه □	-	دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □	-	دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □		۳۲	تعداد ساعت:
۲ واحد نظری			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف این درس عبارت است از تمهید چارچوبی میان رشته ای از برنامه ریزی منطقه ای و محیط زیست در راستای شناسایی و آموزش روش های مؤثر در ارزیابی توان اکولوژیک محیط در مقیاس منطقه ای؛ که به عنوان پایه ای برای برنامه ریزی و سیاستگذاری مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تعاریف و اصطلاحات توان اکولوژیک و ظرفیت های محیط زیستی
- آشنایی با بسترهای نظری مرتبط با ارزیابی توان اکولوژیک
- آشنایی با سیر تحولات روش های متداول برای ارزیابی های محیط زیستی و توان اکولوژیک
- آشنایی با رابطه ی میان برنامه ریزی منطقه ای و ارزیابی توان اکولوژیک
- آشنایی با تجارب جهانی و داخلی این حوزه

پ) مباحث یا سر فصل ها:

۱. مفهوم شناسی: محیط زیست، اکوسیستم های طبیعی، منابع طبیعی، اکولوژی، برنامه ریزی محیطی
۲. مفهوم شناسی: ظرفیت قابل تحمل، ظرفیت برد، رد پای اکولوژیکی، توسعه و ارزیابی
۳. تبعات توسعه بر اکوسیستم (تغییرات اقلیمی، آلودگی ها، از بین رفتن تنوع زیستی، کاهش منابع تجدیدپذیر و...)
۴. رانه های طبیعی مؤثر بر تغییرات اکوسیستم (مخاطرات طبیعی: زلزله، سیل، و...)
۵. ضرورت های نظری و عملی انجام ارزیابی توان اکولوژیک
۶. بسترهای نظری و تحولات آن در رابطه با مفهوم ارزیابی توان اکولوژیک
۷. تبیین رابطه میان برنامه ریزی منطقه ای و ارزیابی توان اکولوژیک
۸. سیر تحول روش های ارزیابی توان اکولوژیک (اهداف، رویکردها، خروجی ها)
۹. معیارهای و شاخص های مورد استفاده در ارزیابی توان اکولوژیک (جغرافیایی، طبیعی، مصنوع و...)
۱۰. آشنایی ابزارهای تحلیلی (نرم افزاری) ارزیابی توان اکولوژیک
۱۱. روش های نوین ارزیابی توان اکولوژیک (استفاده از الگوریتم های ژنتیکی، مدل های بهینه سازی، مدل های تصمیم گیری چندمعیاره و چند هدفه)
۱۲. تفسیر نتایج ارزیابی توان اکولوژیک و کاربرست آن در برنامه ریزی منطقه ای
۱۳. مروری بر تجربیات جهانی و داخلی ارزیابی توان اکولوژیک
۱۴. تحلیل و نقد و بررسی اشکالات، محدودیت ها و فرصت های ارزیابی توان اکولوژیک
۱۵. تبیین افق های نوین ارزیابی توان اکولوژیک در آینده ی برنامه ریزی منطقه ای

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مطالعه‌ی فردی بر اساس متون معرفی شده، روش‌های تعاملی، استفاده از روش‌های مستقیم، استفاده از روشهای مسئله محور (case)

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	مقاله مساله محور
۲۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۵۰٪	۲۰٪
		عملکردی: ۱۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار ارائه و سمعی بصری

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اردکانی، محمدرضا (۱۴۰۰)، اکولوژی، تهران: دانشگاه تهران.

اکلستون، چارلز (۱۳۹۸)، ارزیابی اثرات محیط‌زیستی؛ راهنمای اجرای بهترین روش‌های تخصصی، ترجمه سعید کریمی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

کاپوستا، لارنس و لندیس، وین جی (۱۳۹۸)، ارزیابی ریسک محیط‌زیستی از دیدگاه سیمای سرزمین، ترجمه سعید کریمی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

Organisation for Economic Co-operation and Development, & Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económicos. (2012). *Greening development: enhancing capacity for environmental management and governance*. OECD.

تحقق پذیری برنامه‌های شهری و منطقه‌ای		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Urban and Regional Plan Implementation	عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌های توسعه‌ی شهری و منطقه‌ای یکی از موضوعات بسیار مهمی است که کمتر مورد توجه بوده است. بدون انجام ارزیابی از تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها، نمی‌توان تصویر روشنی از چالش‌ها، موانع و محدودیت‌های این برنامه‌ها و طرح‌ها را در مسیر تحقق پذیری آن‌ها داشت تا بتوان با اجتناب از آن‌ها و تکیه بر نقاط مثبت و فرصت‌های موجود، مسیر برنامه‌ریزی را بهتر و سنجیده‌تر پیمود. هدف این درس آسیب‌شناسی، ارزیابی و تحلیل تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌های توسعه‌ی شهری و منطقه‌ای و عوامل مؤثر بر آن است.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تعاریف و اصطلاحات اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- آشنایی با عوامل مؤثر بر اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- آشنایی با نظریه‌های تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- آشنایی با روش‌ها و مدل‌های ارزیابی اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- آشنایی با تجارب ارزیابی اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. پایش، اجرا و تحقق پذیری؛ مقیاس و نوع برنامه‌ها و طرح‌ها (ملی، منطقه‌ای و محلی)
۲. عوامل تأثیرگذار بر اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- کیفیت برنامه‌ها و طرح‌ها (Plan quality)
- ضوابط و مقررات در برنامه‌ها و طرح‌ها
- ساز و کارهای اجرا و تحقق پذیری در برنامه‌ها و طرح‌ها و شاخص‌های ارزیابی آن‌ها
- ملاحظات اقتصادی در برنامه‌ها و طرح‌ها (Capital improvement programs- CIP)
- برنامه‌ریزی مالی در اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها (Fiscal planning, Taxing)
- ملاحظات قانونی و حقوقی در برنامه‌ها و طرح‌ها (قوانین مرتبط با تملک اراضی و یا اختیارات حقوقی برای اجرای مصوبات برنامه‌ها و طرح‌ها؛ Eminent domain, Police power)
- ظرفیت، توانمندی و تعهد (Commitment) نهادهای مسئول اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- مشارکت مردم و نقش آن در اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
۳. دیدگاه‌های نظری مفهوم اجرا و تحقق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- انطباق (Conformance)
- عملکرد (Performance)

- تلفیقی
- ۴. روش‌ها و مدل‌های اجرا و تحقق‌پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- روش‌های ارزیابی پس از اجرا
- مدل‌های متدوال و کاربرد آنها در اجرا و تحقق‌پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- ۵. بررسی تجارب ارزیابی پس از اجرا/پایش، اجرا و تحقق‌پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ارائه تمرین‌های هفتگی، استفاده از روش‌های تعاملی، استفاده از روش‌های مستقیم، استفاده از روش‌های مسئله‌محور (case)

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	مقاله مساله محور
٪۲۰	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ٪۵۰	ندارد
		عملکردی: ٪۳۰	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار ارائه و سمعی بصری

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

زبردست، اسفندیار و همکاران (۱۳۹۸) برنامه آمایش استان تهران (فصل هشتم - نظام اجرایی و مدیریت)، گزارش طرح پژوهشی، سازمان برنامه و بودجه، گزارش منتشر نشده.

Lyles, W., Berke, P., & Smith, G. (2016). Local plan implementation: Assessing conformance and influence of local plans in the United States. *Environment and Planning B: Planning and Design*, 43(2), 381-400.

Smith, M. C. (2018). Revisiting implementation theory: An interdisciplinary comparison between urban planning and healthcare implementation research. *Environment and Planning C: Politics and Space*, 36(5), 877-896.

الف) عنوان درس به فارسی: مباحث اجرایی در طراحی شهری		عنوان درس به انگلیسی: Implementation Issues in Urban Design	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☐	- دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	- دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☒	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی	۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف کلی از این درس آشنایی دانشجویان با فرآیندهای تعریف، تهیه و اجرای پروژه‌های طراحی شهری، کسب آمادگی برای ورود به حرفه طراحی شهری و همچنین برقراری ارتباط بین دانش و حرفه است.

اهداف ویژه:

- آشنایی با انواع پروژه‌های طراحی شهری،
- آشنایی با شیوه‌های ورود به پروژه‌های طراحی شهری
- شناخت نهادهای تصمیم گیر و اجرایی
- شناخت فرآیند تهیه و محتوای طرح‌ها
- شناخت ساز و کارهای حقوقی، قانونی و مالی، عوامل موثر بر تحقق پذیری طرح‌ها و همچنین عوامل دخیل در اثرگذاری پروژه‌ها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. انواع پروژه‌های طراحی شهری (بر اساس ماهیت، مقیاس، متولی، خروجی‌ها و...)
۲. چگونگی تعریف پروژه‌های طراحی شهری و مراجع تعریف پروژه‌ها
۳. فرآیندهای قانونی واگذاری پروژه‌های طراحی شهری به اشخاص حقوقی و حقیقی (مناقضه، مسابقه، فراخوان عمومی، فراخوان محدود و ...)
۴. الزامات شرکت در فراخوان‌های طراحی شهری (اسناد فنی، اسناد مالی، معرفی تیم کارشناسی، چگونگی تنظیم پروپوزال، چگونگی تنظیم سی وی و پورتفولیو، مفهوم شرح خدمات و شیوه تدوین آن)
۵. فرآیندهای تصویب و ابلاغ پروژه‌ها
۶. انواع قراردادهای طراحی، محتوا و فرآیند انعقاد (ساختار قراردادها، شرایط عمومی و خصوصی قراردادها، موارد حقوقی مستتر در بندها، شرح خدمات، برنامه زمان بندی، محاسبه حق الزحمه و چگونگی پرداخت آن، کسورات بیمه و مالیات)
۷. فرآیندهای راهبری، نظارت و تصویب پروژه‌های طراحی شهری
۸. مراحل انجام پروژه‌های طراحی شهری، محتوا، اسناد مورد نیاز هر مرحله و شیوه ارائه (مفهوم فاز صفر، یک و دو و محتوای هر یک، نحوه استفاده از تخصص‌های تیم در هر فاز، شیوه آرشیو اطلاعات، ابزارهای ارائه تصویری، اصول ارائه شفاهی، اصول مکاتبات رسمی)
۹. اخلاق حرفه‌ای (الزامات کار گروهی، مدیریت پروژه‌ها، نحوه تعامل با راهبر و کارفرما، اعضای تیم و سایر عوامل درگیر، ملاحظات اخلاقی و رفتاری در ارتباط با کنشگران شامل شهروندان، نهادها و...، حفظ حقوق مادی و معنوی در پروژه‌ها)
۱۰. فرآیند اجرای پروژه‌های طراحی شهری (انتخاب پیمانکار، نظارت بر اجرا، نهادهای درگیر و ...)
۱۱. عوامل موثر بر تحقق پذیری پروژه‌های طراحی شهری (مدیریتی، مالی، فنی، قانونی، حقوقی، مشارکت کنشگران و ...)

۱۲. ساز و کارهای مالی پروژه‌های طراحی شهری

۱۳. پایش و ارزیابی پروژه‌های طراحی شهری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مشارکت فعال دانشجویان در بحث‌ها و پیشبرد کلاس به صورت تعاملی
- پژوهش دانشجویان در مورد موضوعات و ارائه در کلاس به صورت فردی یا گروهی
- مطالعه متون مرتبط به صورت گروهی و بحث و نقد آن‌ها
- دعوت از صاحب‌نظران و حرفه‌مندان برای ارائه تجارب

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

پروژه	آزمون‌های نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
دارد	آزمون‌های نوشتاری: ۳۰٪	ندارد	۲۰٪
	عملکردی: ۵۰٪		

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- تالن. ا. (۲۰۱۲). *مقررات شهری: چگونه ضوابط بر فرم شهر تاثیر می‌گذارند*. ترجمه امیر شکیبامنش و مرتضی میرغلامی (۱۳۹۷). مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران.
- پاکزاد، ج. (۱۳۹۹). *فرآیند طراحی فضای شهری در ایران*. آرمانشهر.
- فردریک، م.، مهتا، و. (۲۰۱۸). ۱۰۱ چیزی که در مدرسه طراحی شهری آموختم. ترجمه امیر طیبی (۱۳۹۷). آرمانشهر.
- Ahlava, A., & Edelman, H. (2014). *Urban Design Management: A Guide to Good Practice*. Taylor & Francis.

الف) عنوان درس به فارسی: سمینار شهر اسلامی		عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد		Seminar on Islamic City	
پایه ☐ نظری ☒		-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

اگر چه از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی در ایران بحث شهرسازی اسلامی به عنوان موضوعی بحث برانگیز و به صورت منازعات لفظی میان صاحبان حرفه های مذکور وجود داشته است، اما فرصت های علمی اندکی برای طرح موضوع به گونه ای که زمینه نقد واقعی و شناخت واقع بینانه را فراهم کند، ایجاد شده است.

اهداف ویژه:

- کند و کاوی در موضوع شهر اسلامی، تا بر اساس آن مفهوم شهرسازی اسلامی و مبانی نظری آن، به شیوه ای که باید (و نه آن گونه که مستشرقین معرفی می کنند) مورد بحث قرار گیرد.
- بررسی و به چالش کشیدن راهبردهای ایجاد الگوهای برنامه ریزی و طراحی شهری در جامعه ی اسلامی و چگونگی تحقق آن ها

پ) مباحث یا سرفصل ها:

درس به صورت سمینار برگزار خواهد شد و برخی محورهای کلیدی به شرح زیر است:

- نسبت فرهنگ و هویت با شهر
- مفهوم شهر در اسلام و شهر اسلامی
- ارکان و عوامل شکل دهنده ی شهر اسلامی
- مبانی نظری شهرسازی اسلامی
- تجلیات و عینیات شهر اسلامی
- آرمان شهر اسلامی
- الگوها و اولویت های برنامه ریزی شهری در شهر اسلامی
- شهرسازی اسلامی در دوران مدرن
- سیاست های تحقق پذیری
- چالش ها و موانع اجرایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- پرورش نگرش انتقادی به یافته های مستشرقین در باب شهر اسلامی
- دعوت از صاحب نظران مطالعات شهر اسلامی در حوزه های اقتصاد، جامعه شناسی، معماری و... به منظور تبیین چارچوب شهر اسلامی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۵۰٪	ندارد	آزمون نوشتاری: ۵۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

آرنولد، توماس (۱۳۹۷)، تاریخ گسترش اسلام، ترجمه ابوالفضل عزتی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران
بلخاری قهی، حسن (۱۴۰۰)، در باب زیبایی؛ زیبایی شناسی در حکمت اسلامی و فلسفه غربی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران
سبحانی، حسن (۱۴۰۱)، اسلام و اقتصاد، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران

Falahat, S. (2022). *Cities and Metaphors: Beyond Imaginaries of Islamic Urban Space*. Routledge.

Munt , H. (2020). *The Holy City of Medina: Sacred Space in Early Islamic Arabia*. Cambridge University Press.

سمینار مسائل شهرسازی		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Seminars on Urban Planning & Design Issues	
عنوان درس به انگلیسی:		دروس پیش نیاز:	
نظری ☒ پایه ☐		-	
عملی ☐ تخصصی الزامی ☐		-	
نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☒		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
۲ واحد نظری			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی با تجارب شهرسازی در ایران و جهان، و تبیین و تحلیل مصادیق عینی و واقعی در حوزه عملی است. این هدف به واسطه دعوت از میهمانان صاحب نظر و متخصص و ارائه سخنرانی با مشارکت مستقیم و فعال دانشجویان و متعاقباً طرح سؤال و مباحثه از سوی ایشان در طول دوره دنبال می شود.

اهداف ویژه

- کمک به فهم انتقادی رابطه میان نظریه و عمل، به واسطه تحلیل تجارب و مصادیق عمل شهرسازی
- ارتقاء توانایی دانشجویان در تحلیل مصادیق در پیوند با زمینه سیاسی-اقتصادی-اجتماعی و مختصات زمانی و جغرافیایی تجارب

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تبیین ماهیت کلاس و تشریح فرآیند برگزاری آن
۲. تصمیم گیری در خصوص موضوعات مهم و اولویت دار در تعامل با دانشجویان
۳. تعیین و معرفی میهمانان صاحب نظر و متخصص
۴. تخصیص موضوعات و میهمانان به دانشجویان جهت مشارکت مستقیم و فعال
۵. ارزیابی و نتیجه گیری از مباحث ارائه شده به تفکیک جلسات و همین طور در پایان دوره

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دعوت از میهمان، ارائه های کلاسی، تعامل و مباحثه، تحلیل نمونه ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، تمرین و تکالیف هفتگی، بازدید و سفر علمی و ...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۶۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ۴۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

این درس در قالب سلسله سخنرانی‌ها از سوی صاحب‌نظران و متخصصان با تجربه در حوزه‌ی شهرسازی با هدایت استاد درس و مشارکت مستقیم و فعال دانشجویان دنبال می‌شود. در عین حال، شامل معرفی و ارائه کتاب، مقاله، طرح‌های مطالعاتی و همین‌طور اسناد مرتبط به فراخور طرح موضوعات در طول دوره خواهد بود.

الف) عنوان درس به فارسی:		سیر اندیشه های شهرسازی	
عنوان درس به انگلیسی:		Evolution of Urban Planning Thoughts	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		-	
دروس هم نیاز:		-	
تعداد واحد:		۲	۲ واحد نظری
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

هدف این درس پرورش پرسشگری و توانایی دانشجو برای فهم و تحلیل رابطه‌ی میان نظریه و خاستگاه زمانی- مکانی آن است. در این کلاس، تاریخ اندیشه یا سیر اندیشه در شهرسازی، به مثابه پیوستاری انباشتی، منسجم و تکاملی (سیر خطی زمان) دیده نمی‌شود، بلکه با تکیه بر مفاهیم گفتمان و پارادایم، به مثابه منظومه‌ای متکثر از اندیشه‌های مستقل دیده می‌شود که به فراخور زمان و مکان، امکان بروز و ظهور می‌یابند.

اهداف ویژه:

- پرورش پرسشگری و توانایی تحلیل انتقادی نظریه‌ها در نسبت با خاستگاه زمانی- مکانی
- فهم تعبیر مختلف و متکثر از تاریخ و سیر اندیشه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مرور مفاهیم گفتمان، پارادایم و گذار پارادایمی
۲. مرور مفاهیم تاریخ، قدرت و تولید دانش، و تبارشناسی
۳. بنیان‌های نظریه‌ی اجتماعی شهر مدرن
۴. توصیف شهر؛ اصلاح اجتماعی و مطالعات شهری کلاسیک
۵. دیدگاه‌های آرمان‌شهر؛ از باغشهر تا نوشهرگرایی
۶. مطالعات شهری پس از جنگ جهانی دوم

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مشارکت فعال دانشجویان در گزینش و خوانش متن‌ها
- هدایت بحث‌های جمعی در راستای درک جایگاه نظریه‌ها در شرایط امروز جهان و ایران

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۱۰۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: -	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

زکر، سیمون. (۱۳۹۷)، *نظریه‌ی شهری و تجربه‌ی شهری*. ترجمه‌ی حمیدرضا تلخایی و فرخ مهرآیین. تهران: انتشارات کتاب شار

Hall, P. (2014). *Cities of Tomorrow; An Intellectual History of Urban Planning and Design Since 1880*. Wiley-Blackwell.
Richard T. LeGates, Frederic Stout (2020), *The City Reader*, Seventh Edition, Routledge

توسعه در ایران معاصر		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Development in Contemporary Iran	عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

فهم ایده‌ی توسعه در ایران معاصر، و مفهوم توسعه از طریق به کارگیری نظریه‌های مختلف به‌ویژه نظریه‌های حوزه‌ی مطالعات اجتماعی داشتن فهم و تحلیل مناسب از فرآیندها، سیاست‌ها و رویه‌های توسعه برای ارتقاء درک دانشجویان از رشته با لحاظ زمینه‌مندی

اهداف ویژه:

- فهم تأثیر و تأثر نظام برنامه‌ریزی شهری معاصر ایران از ایده‌ی توسعه در ایران معاصر
- تأمل در مفهوم و ایده‌ی توسعه در جریان رویه‌های مختلف حوزه‌ی برنامه‌ریزی فضایی در مقیاس‌های مختلف در ایران معاصر

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مباحث و سرفصل‌های کلی:
۲. نظریه‌های توسعه و سرریز آن در رویه‌های برنامه‌ریزی
۳. مفاهیم کلیدی در توسعه
۴. مباحث و سرفصل‌های فرعی
۵. شکل‌گیری ایده‌ی توسعه در ایران و شرایط و مبنای تحقق این ایده
۶. بازخوانی تاریخ توسعه در ایران معاصر و تلاش برای فهم انگاره‌های مرسوم با رویکرد انتقادی
۷. ایده‌ی توسعه در ایران در ارتباط با علم
۸. توسعه، رشد و پیشرفت: بازی زبانی
۹. ایده‌ی توسعه در ایران در ارتباط با ناسیونالیسم
۱۰. ایده‌ی توسعه در ایران در ارتباط با مقولات واردات و تولید: پیکانیزم
۱۱. نهادها و برنامه‌ها و رویه‌های توسعه در ایران معاصر
۱۲. پسا توسعه در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

درس به صورت مشارکتی و گفتگو محور ارائه خواهد شد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۵۰-۸۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۵۰-۲۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

غنی، نژاد، موسی (۱۳۹۸)؛ تجددطلبی و توسعه در ایران معاصر، نشر مرکز، تهران

Boroujerdi, M., & Rahimkhani, K. (2018). *Postrevolutionary Iran: A political handbook* (First edition). Syracuse University Press.

Katouzian, H. (2020). Iran's Long History and Short-Term Society. *International Journal of New Political Economy*, 1(1), 23-34. doi: 10.29252/jep.1.1.23

آینده پژوهی و برنامه ریزی راهبردی		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی: Futures Studies and Strategic Planning	
نظری ■	پایه □	-	دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □	-	دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی و درک آینده های متفاوت و مفاهیم آینده پژوهی
- تعریف و به کارگیری برنامه ریزی راهبردی نوین در شهرسازی

اهداف ویژه:

- آشنایی و درک مفاهیم سناریونویسی در شهرسازی
- روش های به کارگیری نظرات بهره وران (افراد و گروه های ذی نفع و ذی نفوذ)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مروری بر طرح های جامع سنتی و ایرادات وارده
۲. تاریخچه و ضرورت برنامه های راهبردی
۳. مروری بر مدل های قدیمی تر برنامه ریزی راهبردی و چالش های آنها
۴. آینده پژوهی و ارتباط آن با برنامه ریزی شهری و منطقه ای
۵. برنامه ریزی سناریویی (اصول، عناصر، گام ها)
۶. روش تهیه جدول PEST یا PESTEL
۷. بکارگیری نرم افزار Scenario Wizard
۸. روش های به کارگیری نظرات بهره وران (افراد و گروه های ذی نفع و ذی نفوذ)
۹. بررسی نمونه هایی از برنامه ریزی سناریویی در جهان و ایران
۱۰. نظریه بازی و نحوه ی به کارگیری آن در برنامه ریزی راهبردی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور و با توجه به نمونه های داخلی و خارجی برای شناخت برنامه ریزی راهبردی نوین و روش های مختلف انجام آنها است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۵۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ۵۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Arushanyan, Y., Ekener, E., and A. Moberg. (2017). *Sustainability assessment framework for scenarios*. Environmental Impact Assessment Review. Vol. 63, 23-34.

Fischer, T. B. (2023). *Strategic Environmental Assessment in Transport and Land Use Planning*. Earthscan Publications. London.

Goodspeed, R. (2020). *Scenario Planning for Cities and Regions: Managing and Envisioning Uncertainties*. Lincoln Institute of Land Policy.

حکروایی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
Governance, Development Theory and Policy			
نظری ■	پایه □	-	دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □	-	دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■	۳	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □		۴۸	تعداد ساعت:
۳ واحد نظری			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تشریح و نقد مباحث نظری پایه در مورد حکمروایی شهری و رویکردهای توسعه در جهان و ایران

اهداف ویژه:

- معرفی مفهوم و رویکردهای حکمروایی شهری
- معرفی، نقد و بررسی سیاست‌های متناسب با رویکردهای مختلف توسعه
- توانمندسازی دانشجویان برای درک پیچیدگی اجرای مفهوم حکمروایی در بستر فرهنگی خاص هر جامعه
- آشنایی دانشجویان با بازیگران توسعه، جنبه‌های مختلف توسعه و نحوه تعامل و تقابل عناصر توسعه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعاریف، ابعاد و عناصر حکمروایی شهری
۲. مفاهیم پایه در حکمروایی شهری (پایداری، تفویض اختیارات، عدالت، کارایی، شفافیت و پاسخگویی، مشارکت مدنی و شهروندی و امنیت)
۳. سازمان‌ها، نهادها و مؤسسات ذی‌نفع و ذی‌نفوذ در حکمروایی شهری
۴. راهبردها و خط‌مشی‌های حکمروایی شهری
۵. تعاریف و اهداف توسعه
 - نظریات توسعه: مدل‌های اقتصادی (کینزی، نیوکلاسیک و ..)
 - نظریات توسعه: مدل‌های کلان توسعه (مدرنیسم، وابستگی، سیستم جهانی، جهانی شدن)
 - نظریات توسعه: مدل‌های مبتنی بر حقوق بشر
۶. سیاست‌های توسعه
۷. مباحث انتقادی پیرامون حکمروایی شهری
۸. مباحث انتقادی پیرامون فرآیند توسعه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس - استفاده از پروژه‌های واقعی در تمرین‌های کلاسی برای تحلیل و نقد متون مربوط به توسعه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۸۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۲۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

- Chiappero-Martinetti, E., Osmani, S., & Qizilbash, M. (2020). *The Cambridge Handbook of the Capability Approach*. Cambridge University Press.
- da Cruz, N. F., Rode, P., & McQuarrie, M. (2019). New urban governance: A review of current themes and future priorities. *Journal of Urban Affairs*, 41(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/07352166.2018.1499416>
- Gatto, A. (2020). A pluralistic approach to economic and business sustainability: A critical meta-synthesis of foundations, metrics, and evidence of human and local development. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 27(4), 1525–1539.
- Harvey, D. (2018). *The Limits to Capital*. Verso

تحلیل سیاست شهری		الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Policy Analysis	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ☒ پایه ☐	-	دروس پیش نیاز:
عملی ☐ تخصصی الزامی ☐	-	دروس هم نیاز:
نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☒	۲ واحد نظری	تعداد واحد: ۲
رساله / پایان نامه ☐		تعداد ساعت: ۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با فرآیندهای تحلیل سیاست شهری
- کسب مهارت‌های لازم در جهت بهبود و ارتقاء سیاست‌های موجود یا در دست تدوین

اهداف ویژه:

- فهم بهتر فرآیند شکل‌گیری سیاست شهری
- کاربری روش‌های تحلیل داده‌ها در تحلیل سیاست شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. سیاست عمومی و حکمروایی شهری
۲. سفر سیاست شهری Urban Policy Mobility
۳. تحلیل زمینه‌مند سیاست شهری با توجه به بسترهای نهادی، قانونی و فراقانونی
۴. انواع تحلیل سیاست: هنجاری، تفسیری و تجربی
۵. تعریف مسئله یا دستور کار در تحلیل سیاست تجربی
۶. ایجاد و مقایسه آلترناتیوها در تحلیل سیاست تجربی
۷. نمونه‌های شاخص تحلیل سیاست شهری
۸. اسناد تحلیل سیاست و نحوه‌ی تهیه آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور با تمرکز بر یک سیاست شهری جاری یا در دست تهیه در کشور است. در طول ترم و به منظور کسب مهارت‌های لازم، دانشجو با تمرکز بر یک سیاست شهری همه‌ی مراحل تحلیل سیاست را در کلاس پیش می‌برد. در این روند دانشجو علاوه بر درک بهتر از سیاست، مهارت‌های لازم شامل استفاده از روش تحلیل داده به صورت نظام‌مند و هدفمند و تدوین اسناد تحلیل سیاست به صورت حرفه‌ای را کسب می‌نماید.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	پروژه
۱۰۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: -	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Colebatch, H. K. (Ed.). (2018). *Handbook on policy, process and governing*. Edward Elgar Publishing.
- Dunn, W. N. (2018). *Public Policy Analysis: An Integrative Approach* (6th edition). Routledge: New York
- de Oliveira, O. P. (Ed.). (2021). *Handbook of policy transfer, diffusion and circulation*. Edward Elgar Publishing.
- Shahab, S., Clinch, J. P., & O'Neill, E. (2019). Impact-based planning evaluation: Advancing normative criteria for policy analysis. *Environment and Planning B: Urban Analytics and City Science*, 46(3), 534-550.

الف) عنوان درس به فارسی: مدیریت و برنامه ریزی گردشگری شهری		عنوان درس به انگلیسی: Tourism Management & Planning	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان مدیریت شهری با نظریه‌ها، رویکردها، چالش‌ها و پتانسیل‌های موجود در مدیریت گردشگری شهری در ایران

اهداف ویژه:

- شناخت منافع گروه‌ها و پیچیدگی روابط کنشگران گردشگری اعم از ساکنین محلی، گردشگران، صاحبان صنایع، نهادها و محیط زیست
- شناخت مدل‌های پایه و روش‌های اصلی توسعه گردشگری شهری و ارزیابی انتقادی پروژه‌های توسعه گردشگری
- توانایی در ارائه راهکارهای مدیریتی متناسب با نیازهای گروه‌های ذی نفع به ویژه ساکنین جامعه مقصد

پ) مباحث یا سر فصل‌ها:

۱. تعاریف، آمار و انواع گردشگری
۲. اصطلاحات پایه در گردشگری: ظرفیت تحمل، چرخه زندگی مقصد باتلر، شاخص داکسی
۳. اثرات مثبت گردشگری در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی
۴. اثرات منفی گردشگری در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی
۵. نظریه‌های توسعه گردشگری: گردشگری انبوه
۶. نظریه‌های توسعه گردشگری: گردشگری مسئولانه/پایدار
۷. نظریه‌های توسعه گردشگری: گردشگری به عنوان عامل توانمندی
۸. روش‌های برنامه ریزی و مدیریت گردشگری
۹. ارزیابی ساختاری برنامه‌های توسعه گردشگری در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پس از ارائه ی مباحث هر جلسه توسط مدرس، یک یا دو دانشجو بر اساس مثال‌های واقعی سمیناری در ارتباط با مباحث هفته ی پیش ارائه می کنند. در این روش نحوه ی کار بست روش‌ها و تحلیل و نقد آن‌ها در دنیای واقعی توسط دانشجویان بررسی می شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۸۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ۲۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

- Inkson, C., & Minnaert, L. (2018). *Tourism Management: An Introduction*. SAGE.
- Jamal, T. (2019). *Justice and Ethics in Tourism*. Routledge.
- Sharpley, R. (2022). Tourism and Development Theory: Which Way Now? *Tourism Planning & Development*, 19(1), 1–12.
- Streimikiene, D., Svagzdiene, B., Jasinskas, E., & Simanavicius, A. (2021). Sustainable tourism development and competitiveness: The systematic literature review. *Sustainable Development*, 29(1), 259–271.

عنوان درس به فارسی: نوآوری شهری و شهر هوشمند		عنوان درس به انگلیسی: Urban Innovation and the Smart City	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	
تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	-	
تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم نوآوری در اولویت‌بندی اهداف در برنامه‌ریزی شهری، برنامه‌ریزی منطقه‌ای، طراحی شهری، و مدیریت شهری
- آشنایی با روش‌های نوآورانه در ارائه خدمات شهری و منطقه‌ای
- آشنایی با مفاهیم نوآوری و کاربرد آن‌ها در شهر و منطقه‌ی هوشمند
- آشنایی با به‌کارگیری ابزار فناوری در شهر هوشمند

اهداف ویژه:

- به‌کارگیری روش‌های نوآورانه در شهرسازی و خدمات شهری و منطقه‌ای با تأکید بر سیستم‌های ایمنی شهرها، ساختمان‌های هوشمند، صرفه‌جویی انرژی، و پیش‌بینی بحران
- کسب مهارت‌های لازم در به‌کارگیری ابزار فناوری در شهر و منطقه‌ی هوشمند
- به‌کارگیری مفاهیم کنش ارتباطاتی، انسان-محور و بومی در نوآوری
- تبیین ارتباط بین حکمروایی شهری و نوآوری در شهرهای هوشمند و به‌کارگیری نوآوری برای سیاست‌گذاری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. بررسی پیشینه و تعاریف مفاهیم نوآوری و شهر و منطقه‌ی هوشمند
۲. تشابهات و تفاوت‌های نظری در نوآوری و شهر و منطقه‌ی هوشمند با تأکید بر ارکان شهر هوشمند
۳. بررسی اثرات فعالیت‌های انسان بر نوآوری به عنوان منبع رشد اقتصادی و اجتماعی شهر و منطقه
۴. نوآوری و نقش حکمروایی شهری، سیاست‌گذاری محلی، و مشارکت
۵. نوآوری و برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای
۶. نوآوری و طراحی شهری
۷. مقایسه‌ی گزینه‌های شهر هوشمند
۸. تجربیات جهانی و ایران
۹. روش‌های کاربردی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ارائه‌ی درس به صورت نظری به همراه به‌کارگیری امکانات آزمایشگاه شهر هوشمند و ابزار فناوری، می‌تواند به دانشجوی کمک کند تا مفاهیم، تجربیات جهانی و ایران، و روش‌های به‌کارگیری نوآوری در چارچوب شهرهای هوشمند را درک کند. همچنین دانشجوی می‌تواند مهارت‌های

لازم را برای تحلیل وضع موجود شهر یا محله و ارائه طرح یا برنامه با رویکرد نوآوری و ابزار مربوط در ابعاد متنوع شهرهای هوشمند به صورت نظام‌مند در حرفه شهرسازی کسب نماید.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۵۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ۵۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

آزمایشگاه شهر هوشمند، آزمایشگاه GIS، ابزار تصویرسازی ۳بعدی
ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Simon, E.B. (2018). *Smart sustainable cities of the future*. Springer.
 Van Winden, W. and Braun, E. (2018). *Urban Innovation System*. Routledge.
 Bian, L. (Ed.). (2021). *Smart Spaces and Places*. Routledge.

فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری		الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	IT and Urban Management	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	تعداد واحد: ۲
رساله / پایان نامه ☐		تعداد ساعت: ۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

.....

ب) هدف کلی:

در این درس تلاش می شود تا ضمن آشنایی با سیر تحول فناوری اطلاعات و تأثیر آن در ابعاد فضایی - اجتماعی جوامع و شهرها، تحولات ضروری برای همگام سازی ابعاد مختلف مدیریت شهری با سیر پرشتاب عصر اطلاعات مورد بحث قرار گیرد.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تحولات مفهوم فضا، اجتماع، شهر، فضای عمومی و خصوصی و حکمرانی در عصر اطلاعات
- آشنایی با ادبیات مرتبط با شهر الکترونیک، حکمرانی الکترونیک و نمونه های داخلی و جهانی پیاده سازی آن
- آشنایی با چالش های پیش روی مدیریت شهری و پتانسیل های فناوری اطلاعات برای پاسخ به آن
- کسب توانایی به بررسی ادبیات و گفتمان شهر الکترونیک از منظر انتقادی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. معرفی سیر تحول فناوری اطلاعات و پارادایم های آن؛ چالش های مدیریت شهری و پتانسیل های فناوری اطلاعات
۲. بازتعریف مفهوم فضا در عصر اطلاعات: بازتعریف مفهوم فاصله و فضا؛ دو گانه های فضای عمومی و خصوصی؛ فضای مجازی و حقیقی؛
۳. مدیریت شهر الکترونیک
۴. بازتعریف مفهوم اجتماع در عصر اطلاعات؛ اینترنت اشیاء و مدیریت شهری
۵. بازتعریف مفهوم شهر در عصر اطلاعات: تغییر مفهوم زیر ساخت، کاربری، زیست بوم و خدمات در شهر
۶. بلاک چین و مدیریت شهری
۷. بازتعریف حکمرانی شهری در عصر اطلاعات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دانشجویان با لnzهای مختلفی که در مقدمه ی کلاس در اختیارشان قرار داده می شود به موضوع جلسه پرداخته و در هر جلسه حداقل دو دانشجو با دو لنز متفاوت به موضوع جلسه می پردازند و بحث گروهی جلسه را هدایت می کنند. همچنین طی ارائه ی این درس در یک ترم تحصیلی، سه سمینار با موضوعات مشخص شده در سرفصل های بالا، با دعوت از مهمانان از خارج از دانشگاه به مباحث فنی تر فناوری اطلاعات و تأثیر آن بر مدیریت شهری پرداخته خواهد شد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۷۰٪		آزمون های نوشتاری: ۳۰٪	
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

پدرو، مانوئل و رودریگت بولیوار. ۱۴۰۰. تغییر دولت‌های شهری برای شهرهای هوشمند موفق. مترجم: مهرداد نوابخش. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

Cugurullo, F., Caprotti, F., Cook, M., Karvonen, A., McGuirk, P., & Marvin, S. (Eds.). (2023). *Artificial Intelligence and the City: Urbanistic Perspectives on AI*. Taylor & Francis.

Chen, Y. C., & Ahn, M. J. (Eds.). (2017). *Routledge handbook on information technology in government*. Taylor & Francis.

Hawken, S., Han, H., & Pettit, C. (Eds.). (2020). *Open cities| open data: collaborative cities in the information Era*. Singapore: Palgrave Macmillan.

سیستم‌های اطلاعات مکانی پیشرفته		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☐	Advanced GIS	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☒	۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی	۳	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	عملی	۶۴	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

این درس با گذار از مفاهیم پایه‌ای و مبانی نظری سیستم‌های اطلاعات مکانی (GIS) به دانش دانشجویان در زمینه‌ی کاربردهای GIS در انجام تحلیل‌های پیشرفته‌ی محیطی در مطالعات و برنامه‌ریزی عمق می‌بخشد. در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با تحلیل مطلوبیت، به عنوان بنیان تصمیم‌سازی در نظام‌های مدیریت، با کاربرد GIS در انجام مراحل تحلیل مطلوبیت بر اساس داده‌های مکانی آشنا می‌شوند.

اهداف ویژه:

- آشنایی با تحلیل مطلوبیت و کاربرد آن در نظام تصمیم‌سازی مبتنی بر داده‌های مکانی
- کسب مهارت در انجام تحلیل‌های فضایی و شبکه با استفاده از GIS
- آشنایی با WebGIS و زبان برنامه‌نویسی Python و کاربرد آن در انجام تحلیل‌های پیشرفته در GIS

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. پیشینه و مبانی تحلیل مطلوبیت
۲. معرفی تحلیل نزدیکی و کاربرد آن در مطالعات شهری
۳. معرفی تحلیل دسترسی و کاربرد آن در مطالعات شهری
۴. معرفی روش استفاده از تحلیل‌های مکان‌آمار و کاربردهای آن
۵. معرفی انواع تحلیل‌های سطح و کاربرد آن در مطالعات شهری
۶. معرفی انواع تحلیل‌های تراکم و کاربرد آن در مطالعات شهری
۷. معرفی ابزارهای GIS برای انجام مرحله امتیازدهی در تحلیل مطلوبیت
۸. آشنایی با نرم‌افزار CityEngine و کاربرد آن در مطالعات شهری
۹. آشنایی با زبان برنامه‌نویسی Python و کاربرد آن در GIS
۱۰. آشنایی با WebGIS و ارایه نقشه‌ها و تحلیل‌های GIS در محیط آنلاین

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دانشجویان در قالب پروژه‌ی شخصی یک نمونه تحلیل مطلوبیت بر اساس معیارهای تعیین شده توسط خود آن‌ها در عمل با ابزارهای پیشرفته تحلیلی موجود در GIS - همانند تحلیل‌های نزدیکی، دسترسی، تراکم، مکان‌آمار و سطح - آشنا می‌شوند و در عمل از آن‌ها استفاده می‌کنند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۸۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: -	ندارد
		عملکردی: ۲۰٪	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Van Maarseveen, M., Martinez, J., & Flacke, J. (Eds.) (2019). *GIS in sustainable urban planning and management: a global perspective*. Taylor & Francis.

Law, M. and Collins, A., (2019). *Getting to Know ArcGIS Pro*. Esri press (to be provided via SJSU library)

O'Sullivan, D., and Unwin, D. (۲۰۱۴). *Geographic Information Analysis*. John Wiley & Sons.

الف) عنوان درس به فارسی:		تحلیل داده‌های شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Data Analysis	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☐		-	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		-	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☒		۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی	۲
رساله / پایان‌نامه ☐			۴۸
		تعداد واحد:	
		تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

...

هدف کلی:

با توجه به رشد روزافزون انواع داده‌های جمع‌آوری شده از سطح شهرها شامل داده‌های کاربری زمین، مصرف انواع انرژی، حجم تردد، سامانه‌های حمل‌ونقل همگانی، آلودگی صوتی و هوا، تلفن همراه و ... نیاز است تا دانشجویان در دوره کارشناسی ارشد با اصول اولیه تحلیل داده‌ها با کاربرد در مثال‌های شهری آشنا شوند.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با روش‌های مصورسازی داده‌ها (Data Visualization)
- آشنایی با روش‌های داده کاوی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. اهمیت و لزوم تحلیل کلان داده‌ها در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای
۲. کاربردهای تحلیل داده‌های کلان در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای ایران
۳. مرور آمار توصیفی
۴. تکنیک‌های مصورسازی داده‌ها
۵. مثالهای کاربردی در نرم‌افزار R
۶. اندازه‌گیری مشابهت و تفاوت داده‌ها
۷. پاکسازی داده‌ها
۸. خلاصه‌سازی داده‌ها
۹. تکنیک‌های تشخیص الگوها
۱۰. دسته‌بندی داده‌ها (Data Classification)
۱۱. خوشه‌بندی داده‌ها (Data Clustering)
۱۲. تشخیص داده‌های پرت

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- کار با داده‌های واقعی و به روز دنیا
- تکالیف درسی کوتاه مدت و کار عملی در کلاس به منظور ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث
- کار عملی با نرم‌افزار آماری R
- معرفی منابع اطلاعات و تجربیات عملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

پروژه	آزمون های نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
ندارد	آزمون های نوشتاری: ۶۰٪	ندارد	۱۰٪
	عملکردی: ۳۰		

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت - آزمایشگاه و رایانه برای استفاده‌ی دانشجویان

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Rae, A., & Wong, C. (Eds.). (2021). *Applied Data Analysis for Urban Planning and Management*. Sage.
- Zaki, M. J., Meira Jr, W., & Meira, W. (2014). *Data mining and analysis: fundamental concepts and algorithms*. Cambridge University Press.
- Zhao, K., Tarkoma, S., Liu, S., & Vo, H. (2016, December). Urban human mobility data mining: An overview. In *2016 IEEE International Conference on Big Data (Big Data)* (pp. 1911-1920). IEEE.

مدل‌های تحلیل آماری		الف) عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	Basic Econometrics	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☒	۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۲	تعداد ساعت:
	۴۸	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

...

ب) هدف کلی:

اقتصادسنجی هنر تفسیر داده به منظور آزمون نظریات و فرضیات آماری است. در این درس دانشجویان با اصول اولیه استدلال‌های آماری آشنا شده و با روش رگرسیون خطی و مدل‌های انتخاب گسسته کار می‌کنند. اصول اولیه کار با داده‌ها و انجام یک پروژه تجربی نیز در درس آموزش داده خواهد شد.

اهداف ویژه:

ایجاد یک پیش‌زمینه نظری قوی در اقتصادسنجی سطح مقدماتی، توانایی پیاده‌سازی تکنیک‌ها و نقد مطالعات تجربی
یادگیری عملی کار با نرم افزار R

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مقدمه‌ای بر اقتصادسنجی و کاربرد آن
۲. مفاهیم اساسی احتمال: متغیرهای تصادفی، توزیع‌های گسسته و توزیع‌های پیوسته
۳. مفاهیم اساسی آمار: نمونه‌گیری، آماره‌های توصیفی، تخمین، آزمون‌های فرضیه و نیکویی برازش
۴. اصول طراحی پرسشنامه و گردآوری داده
۵. آموزش مقدماتی نرم‌افزار R
۶. رگرسیون ساده خطی: تخمین و استنتاج آماری
۷. رگرسیون چندمتغیره خطی: تخمین و استنتاج آماری
۸. مباحث پیشرفته رگرسیون خطی: داده‌های کیفی، واریانس ناهمسانی و هم‌خطی متغیرها
۹. معرفی مدل‌های انتخاب و بررسی ویژگی آن‌ها
۱۰. مدل‌های لجیت دوگانه: تخمین و استنتاج آماری
۱۱. اصول انجام یک پروژه تجربی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- کار با داده‌های واقعی و به روز دنیا
- تکالیف درسی کوتاه مدت و کار عملی در کلاس به منظور ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث
- کار عملی با نرم‌افزار آماری R
- معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

پروژه	آزمون های نهائی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
ندارد	آزمون های نوشتاری: ۶۰٪	ندارد	۱۰٪
	عملکردی: ۳۰		

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت - آزمایشگاه و رایانه برای استفاده‌ی دانشجویان

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Ross, S. M. (2020). *Introduction to probability and statistics for engineers and scientists*. Academic Press.

Stock, J. H., & Watson, M. W. (2019). *Introduction to Econometrics*, Global Edition. Pearson Education.

Washington, S., Karlaftis, M.G., Mannering, F., & Anastasopoulos, P. (2020). *Statistical and Econometric Methods for Transportation Data Analysis* (3rd ed.). Chapman and Hall/CRC

برنامه ریزی مسکن		الف) عنوان درس به فارسی:
Housing Planning		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲ واحد نظری	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی با نظریه‌ها و تجربه‌های جهان و ایران در برنامه‌ریزی مسکن و بررسی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی مسکن.

اهداف ویژه:

شناخت اهداف کیفی و کمی برنامه‌های مسکن، تجزیه و تحلیل برنامه‌های مسکن در ایران، مدیریت مسکن، قوانین و مقررات مسکن، جایگاه مسکن در سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های توسعه‌ی شهری، مسکن و محله، الگوهای مسکن، فرایند برنامه‌ریزی مسکن در مقیاس ملی و محلی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مقدمه: مسئله مسکن
۲. ابعاد اجتماعی، اقتصادی، و کالبدی مسکن
۳. نظریه‌های برنامه‌ریزی مسکن
۴. مسائل و جایگاه زمین در مسکن
۵. شاخص‌های مسکن در ایران و جهان
۶. سیر تحول برنامه‌ریزی مسکن در ایران
۷. تجارب جهانی در برنامه‌ریزی مسکن
۸. مسکن و توسعه‌ی شهری، محله و محیط مسکونی
۹. سکونتگاه‌های غیر رسمی
۱۰. مدیریت، قوانین و مقررات مسکن
۱۱. سیاست‌گذاری مسکن و فرایند برنامه‌ریزی مسکن در مقیاس ملی و محلی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به مسکن شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	پروژه
۵۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۵۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

- Fennell, L. A. and Keys, B. J. (2017). *Evidence and Innovation in Housing Law and Policy*, Cambridge University Press, UK.
- Nijsskens, R., et al. (2019). *Hot Property: The Housing Market in Major Cities*, Springer, Switzerland.
- United Nations (2016). *Habitat III Policy Paper: 10 – Housing Policies*.
- United Nations (2017). *Principles and Recommendations for Population and Housing Censuses: Revision 3*, Department of Economic and Social Affairs Statistics Division, New York.

برنامه ریزی کاربری زمین		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Land Use Planning	عنوان درس به انگلیسی:	
نظری ☒ پایه ☐	-	دروس پیش نیاز:	
عملی ☐ تخصصی الزامی ☐	-	دروس هم نیاز:	
نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☒	۲ واحد نظری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- آشنایی با نظریه ها و تجربه های جهان و ایران در برنامه ریزی کاربری زمین
- آشنایی با نحوه ی تحلیل ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، کالبدی و زیست محیطی کاربری زمین

اهداف ویژه:

- آشنایی با سرانه ها و شاخص های کاربری زمین
- آشنایی با قوانین و مقررات در کاربری زمین
- آشنایی با مفهوم کاربری زمین در طرح های توسعه ی شهری
- آشنایی با مفهوم تراکم
- شناخت رابطه ی کاربری زمین و حمل و نقل

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مسائل و اهداف کاربری زمین
۲. ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی کاربری زمین
۳. نظریه ها و اصول برنامه ریزی کاربری زمین
۴. سرانه ها و شاخص ها در کاربری زمین
۵. حمل و نقل و کاربری زمین
۶. جمعیت شناسی و کاربری زمین
۷. فرم شهری، تراکم و کاربری زمین
۸. ارزیابی کاربری زمین
۹. قوانین و مقررات در کاربری زمین

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به برنامه ریزی کاربری شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهائی	پروژه
۵۰٪	ندارد	آزمون های نوشتاری: ۵۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Metternicht, G. (2018). *Land Use and Spatial Planning: Enabling Sustainable Management of Land Resources*, Springer, Sydney.
- Stevens, N J., Salmon, P. M., Walker, G. H., Stanton, N. A. (2018) *Human Factors in Land Use Planning and Urban Design: Methods, Practical Guidance, and Applications*, CRC Press, Taylor & Francis Group, Boca Raton, London and New York.
- Etingoff, K (Ed.) (2017) *Urban Land Use: Community-Based Planning*, Apple Academic Press Inc., Taylor & Francis Group, Canada and USA.

برنامه ریزی شهری برای طراحان و مدیران شهری		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ نظری ☒		Urban Planning for Urban Designers and Managers	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		دروس پیش نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		دروس هم نیاز:	
رساله / پایان نامه ☐		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر: بازدید علمی

ب) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی دانشجویان با سیر تحول و سعی و خطای برنامه ریزی شهری از ابتدای قرن بیستم میلادی تاکنون است. بر این اساس، ماهیت، ویژگی ها، پیچیدگی ها و متعاقباً فرآیند برنامه ریزی شهری هدف گذاری می شود. طرح این مباحث به صورت یک بسته نظری با رویکرد کاربردی برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد شهرسازی با گرایش های طراحی شهری و مدیریت شهری در نظر گرفته شده است.

اهداف ویژه

-

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. جایگاه برنامه ریزی، طراحی و مدیریت شهری؛
۲. ماهیت و خصلت های برنامه ریزی شهری؛
۳. مسائل بغرنج در برنامه ریزی شهری؛
۴. پارادایمی برای تحلیل در برنامه ریزی شهری؛
۵. عملکردهای اساسی برنامه ریز شهری؛
۶. دوگانگی در برنامه ریزی شهری؛
۷. سیر تحول برنامه ریزی شهری؛
۸. برنامه ریزی در دوران طرح های جامع؛
۹. برنامه ریزی غیر اقلیدسی؛
۱۰. برنامه ریزی سیستم ها؛
۱۱. برنامه ریزی به عنوان مشارکت مداوم در مناقشه؛
۱۲. پارادایم های جدید در برنامه ریزی شهری؛
۱۳. فرآیند قدیمی و جدید برنامه ریزی شهری؛
۱۴. سنجش وضعیت در برنامه ریزی شهری؛
۱۵. اهداف و چشم انداز در برنامه ریزی شهری؛
۱۶. راهبردها و سیاست ها در برنامه ریزی شهری؛
۱۷. ارزیابی در برنامه ریزی شهری؛
۱۸. سایر مباحث بر اساس تعامل با دانشجویان، نیازها و اولویت ها؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، شبیه‌سازی پروژه‌های واقعی، تمرین و تکالیف هفتگی، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	پروژه
۶۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۴۰٪	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Bolay, Jean-Claude. (۲۰۲۰). *Urban Planning Against Poverty*, Springer.

Hendrigan, C. (2019). *A Future of Polycentric Cities: How Urban Life, Land Supply, Smart Technologies and Sustainable Transport are Reshaping Cities*. Springer Nature.

Klosterman, Richard E. et al. (۲۰۱۸). *Planning Support Methods: Urban and Regional Analysis and Projection*. Rowman & Littlefield Publishers.

Silva, C. N., & Buček, J. (Eds.). (2017). *Local Government and Urban Governance in Europe*. Springer International Publishing

کارگاه شهرسازی پیشرفته		الف) عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
Advanced Planning and Design Studio			
نظری ☐	پایه ☐	دروس پیش نیاز:	
عملی ☐	تخصصی الزامی ☐	دروس هم نیاز:	
نظری-عملی ☒	تخصصی اختیاری ☒	۳ واحد عملی و ۱ واحد نظری	۴
رساله / پایان نامه ☒		تعداد واحد:	
		تعداد ساعت:	
		۱۱۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر: ...

گذراندن این درس برای دانشجویانی که دوره را به صورت آموزش-محور به اتمام می‌رسانند، الزامی و به مثابه طرح نهایی و پایان نامه است. دانشجویانی که دوره را آموزشی- پژوهشی سپری می‌کنند، این درس را به اختیار اخذ خواهند کرد.

ب) هدف کلی:

تفکیک گرایش‌ها و گروه‌های درسی در مقاطع کارشناسی ارشد و روال‌های موجود در رویه‌های جاری باعث شده تا دانشجویان چهار گرایش اصلی (مدیریت شهری، طراحی شهری، برنامه‌ریزی شهری و برنامه‌ریزی منطقه‌ای) در دوران تحصیل کمترین ارتباط با یکدیگر و فهم ضعیفی از دیدها و حوزه‌های دانش چهار گرایش مذکور داشته باشد. این شرایط منجر به تشدید رویه‌های مجزا در هر یک از این حوزه‌ها در آینده‌ی کاری و حرفه‌ای دانشجویان شده که خود عامل بخشی از نابسامانی‌ها و عدم توفیق‌های طرح‌ها و برنامه‌ها در سطوح مختلف می‌شود. کارگاه مذکور در چنین وضعیتی با هدف کلی رفع این نقصان در عرصه‌ی آموزش دانشگاهی تعریف شده است. هدف از این درس که با ماهیت کارگاهی و محوریت یک پروژه شهری با محتوای برنامه‌ریزی و طراحی شهری تعریف می‌شود، انجام کار گروهی، تقسیم کار، تعامل، هم‌افزایی و بحث از نظرگاه‌های مختلف است که ناظر بر تمرین شرایط واقعی در حرفه شهرسازی است که با رویکرد کاربردی برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد شهرسازی با گرایش‌های مدیریت شهری، برنامه‌ریزی شهری و طراحی شهری در نظر گرفته شده است.

اهداف ویژه:

- آشنایی و فهم ارتباط و نحوه‌ی تأثیر گرایش‌های مختلف شهرسازی در عرصه‌ی نظر و عمل
- تأمل در فرصت‌های هم‌افزایی گرایش‌های مختلف شهرسازی، در پروژه‌ها و در سطوح مختلف
- تمرکز دانشجویان بر محصول کاربردی گرایش خود در تعامل و مفاهیم با دیگر گرایش‌ها
- پرداختن به متن و حاشیه و به موضوعاتی که به صورت محوری در همه‌ی گرایش‌ها و در طرح‌ها و پروژه‌های همه‌ی این گرایش‌ها مشترک هستند (مواردی از قبیل «مسئله»، «شناخت» و ...)

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

موضوع محوری کارگاه، یک پروژه شهری با محتوای برنامه‌ریزی و طراحی شهری است که مبتنی بر شرایط روز و اولویت‌ها، در تعامل با دانشجویان در ابتدای نیم‌سال مشخص شده و در قالب تعریف مراحل و یک برنامه‌ی زمانی، از سوی گروه‌های مرکب از دانشجویان گرایش‌های مختلف شهرسازی، به بحث و تحلیل گذاشته می‌شود. خروجی نهایی این کارگاه به صورت انفرادی است و برای دانشجویانی که دوره را به صورت آموزش-محور به اتمام می‌رسانند، به مثابه طرح نهایی ارزیابی می‌شود.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تعریف پروژه مشترک گروهی، تعامل و مباحثه، تحلیل و ارزیابی نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، شبیه‌سازی پروژه‌های واقعی، تمرین و تکالیف هفتگی، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی و...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهائی	پروژه
۱۰۰٪	ندارد	آزمون نوشتاری: -	ندارد
		عملکردی: -	

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

بسته به موضوع کارگاه و در طول نیم‌سال پیشنهاد می‌شود.

عنوان درس به فارسی:		حقوق و قوانین شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Laws and Regulations	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تعمیق دانش دانشجویان در ارتباط با قوانین شهری و سیر تحول آن‌ها

اهداف ویژه:

- معرفی فرآیندها و ساختار سازمانی تدوین، تصویب و اجرای قوانین شهری در ایران
- معرفی و بررسی قوانین، مواد و کمیسیون‌های اصلی شورای عالی معماری و شهرسازی و شهرداری
- توانمندسازی دانشجویان برای بررسی و تحلیل قوانین موجود و مقایسه و تطبیق آن‌ها با نمونه‌های خارجی
- توانمندسازی دانشجویان در تحلیل جامع و انتقادی اثرات ناشی از تصویب و اجرای قوانین شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. قانون شهرداری
۲. تقسیمات کشوری و وظایف استانداران و فرمانداران
۳. قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوبات آن شورا، کمیسیون ماده ۵
۴. قانون تأسیس وزارت آبادانی و مسکن - قانون تغییر نام به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن
۵. قانون زمین شهری
۶. پیوست طرح تفصیلی تهران
۷. مقررات مربوط به سیما و منظر شهری
۸. قانون نوسازی، بازآفرینی و عمران شهری
۹. قوانین شهری مربوط به سایر کشورها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس - استفاده از پروژه‌های واقعی در تمرین‌های کلاسی برای تحلیل و نقد قوانین شهری موجود

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۸۰٪	ندارد	آزمون‌های نوشتاری: ۲۰٪ عملکرد: -	ندارد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- شفیعی پور، ص. (۱۴۰۰). قانون شهرداری ۱۴۰۱. مجمع علمی فرهنگی مجد.
- دفتر مقررات ملی ساختمان. (۱۴۰۱). مقررات ملی ساختمان (جلد ۱ تا ۵). نشر توسعه ایران.
- عظیمی آقداش، م. (۱۴۰۱). کتاب مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران. نشر نوآور.
- بشیری، ع.، داوودپور، ج. (۱۳۹۸). تملک املاک، اراضی، مستحدثات دولتی و شهرداری ها. انتشارات جنگل.
- UN Habitat. (2020). *Rules of the Game*. United Nations Publications.

پایان نامه

الف) عنوان درس به فارسی:		پایان نامه (مخصوص دوره آموزشی - پژوهشی)	
عنوان درس به انگلیسی:		Master Thesis	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		-	
دروس هم نیاز:		-	
تعداد واحد:		۳ واحد نظری و ۱ واحد عملی	۴
تعداد ساعت:		رساله / پایان نامه	۸۰

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: ...

ب) هدف کلی:

پایان نامه در مقطع کارشناسی ارشد طراحی شهری توانایی دانشجویان در انجام یک پژوهش مستقل را محک می زند. در این تجربه ی پژوهشی، دانشجویان از زاویه ی چارچوب مفهومی - نظری مشخصی، مسئله و چالشی در حوزه ی تخصصی خود را با روش شناسی مناسب پژوهش خود، به نقد و تحلیل می کشند و یافته ها و پیشنهادات خود را در فرم های متناسب با مسئله و طرح تحقیق تبیین می کنند. طبق دستورالعمل های دانشکده، دانشجویان در زمان های تعیین شده طرح تحقیق پیشنهادی را در هماهنگی با اساتید راهنما تهیه و تحویل خواهند داد. گزارش های مستمر پیشرفت کار و همچنین زمان و نحوه ی برگزاری جلسه ی دفاع طبق آیین نامه و دستورالعمل های داخلی دانشکده تعریف می شود.

اهداف ویژه:

- کسب توانایی انجام یک پژوهش مستقل با تمرکز بر مسئله ی مشخص
- کسب توانایی انجام یک پژوهش کامل، شامل تمام مراحل از شکل گیری مسئله و تدوین پروپوزال تا بحث پیرامون یافته های پژوهش و دفاع از آن ها

پ) مباحث یا سرفصل ها:

در دروس اختیاری ارائه شده، مانند "روش شناسی پژوهش"، و "تدوین طرح تحقیق و پایان نامه" دانشجویان توانایی انتخاب و تصمیم گیری درباره ی ساختار یک پژوهش و پایان نامه را کسب می کنند.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

-

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

کمیته داوری و چارچوب برگزاری جلسه دفاع طبق آیین نامه و دستورالعمل های داخلی دانشکده تعریف می شود.

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

-

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

-

